

ETYEK NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

H-2091 Etyek, Körpince köz 4.
Telefon: 06-22/353-633; 06-22/353-698;
E-mail: polgarmester@etyek.hu

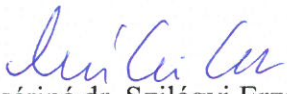
ELŐTERJESZTÉS

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. február 14-ei rendes ülésére

Javaslat a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadására

Előterjesztő: Zólyomi Tamás polgármester

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Mecsériné dr. Szilágyi Erzsébet
jegyző

Előterjesztést készítette: Herczeg Krisztina ügyintéző, dr. Szlávik Melinda önkormányzati és hatósági csoportvezető

Pénzügyi ellenjegyző: -

Előterjesztés mellékleteinek felsorolása:

- Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Intézkedési Terv felülvizsgálata (táblázat)

Előterjesztést tárgyaló bizottságok felsorolása:

- Pénzügyi és Stratégiai Bizottság

Előterjesztés nyilvános vagy zárt ülésen való tárgyalása: nyílt

Előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség

Előterjesztés készítéséhez felhasznált jogszabályok felsorolása:

- egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

Tisztelt Képviselő-testület!

1. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (a továbbiakban: HEP) fogad el. Az Ebktv. 64/B. § (1) bekezdése alapján a Kormány felhatalmazást kapott, hogy rendeletben határozza meg a HEP

elkészítésének szempontjait és eljárását, a HEP felülvizsgálatának módját, és az elkészítésében résztvevőkkel szembeni követelményekre vonatkozó részletes szabályokat. Az Ebktv.31. § (2) bekezdése pedig előírja, hogy a HEP-et a törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni. A fentieknek megfelelően a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a szempontokat, az intézkedési tervre vonatkozó, 2021. július 1-jétől hatályos tartalmi követelményeket, valamint hogy a HEP felülvizsgálata során is figyelemmel kell lenni a módszertani útmutatónak való megfelelésre.

Annak érdekében, hogy a HEP célcsoportok helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett önkormányzati intézkedések országos szinten is nyomon követhetők és összevethetőek legyenek, a programokat a települési önkormányzatok a jogszabályokban rögzített és a módszertani útmutatóban részletezett egységes elvek és szempontok mentén állítják össze.

Az országos felzárkózáspolitikai település szintű részeként 2013-tól alakult ki a HEP-ek elkészítésének új rendszere. A HEP az önkormányzatok által sok éve elfogadott, bejártatott és ismertté vált öt évre szóló település szintű fejlesztési dokumentum. Célja: a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésére szolgáló (más települési programokkal is összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Az Ebktv. 31. § (4) és (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy:

- a HEP időarányos megvalósulását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani;
- a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Az Ebktv. 31. § (5) bekezdése kimondja, hogy a HEP-et a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedéstervből áll. A helyzetelemzés a társadalmi felzárkózás szempontjából kiemelt kockázatú célcsoportokra összpontosít, így a mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékosokkal élők életkörülményeit tárja fel. Továbbá megvizsgálja az adott település oktatási, foglalkoztatási, lakhatási, egészségügyi és szociális területen jelentkező problémáit abból a szempontból, hogy adott 5 éves periódusban milyen beavatkozás lenne a leginkább indokolt azok kezelésére. Az önkormányzat az egyes célcsoportok tekintetében, a helyzetelemzés következtetése alapján feltárt problémákat megnevezve, azokhoz kapcsolódóan meghatározza a HEP céljait, valamint az azok elérését szolgáló intézkedéseket.

Esélyegyenlőségi területenként bemutatja az egyes intézkedéseket, azok elvárt eredményeit, fenntarthatóságát, és a végrehajtáshoz szükséges legfontosabb erőforrásokat, a végrehajtásütemezését és felelősét, valamint azokat az intézkedéseket, amelyek több település összefogásával valósultak meg. Gondoskodik a településre vonatkozó további fejlesztési tervek, koncepciók, programok és a HEP célkitűzéseinek az Ebktv. 31. § (2) bekezdés szerinti összhangjáról, valamint bemutatja a célok kapcsolódását az országos szakpolitikai stratégiákhoz.

A fentiekben részletesen kifejtett tartalmi és formai követelményeknek megfelelően készült el Etyek Nagyközség Önkormányzat 2024-2029. évekre szóló HEP-je, a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (a továbbiakban: TEF) kijelölt mentorral szakmai együttműködésben, figyelemmel az Ebktv. 2021. július 1-jén hatályba lépő 64/B. § (1) bekezdésére. A TEF mentora HEP elkészítését végig kísérte és segítette, a HEP Fórumon részt vett, az intézkedési tervet véleményezést követően jóváhagyta.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése kifejezetten előírja, hogy „A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét.”

A Kormányrendelet 5. § f) és g) pontjai rögzítik, hogy elő kell segíteni a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak részvételét a döntéshozatalban és a közügyek irányításában, ezek tervezésében, megvalósításában és értékelésében; valamint növelni kell a hátrányos helyzetű csoportok tájékozottságát és tudatosságát az őket megillető jogok és lehetőségek tekintetében.

Az Önkormányzat 2024. február 1-én HEP Fórumot tartott, az intézmények képviselői, civil és egyházi szervezetek, kisebbségi önkormányzatok meghívásával.

2. A betervezés indoka

Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2019. (I.24.) határozatával elfogadott, 2019-2023. évre szóló HEP hatálya lejárt és a HEP-re vonatkozóan új jogszabályi rendelkezések léptek hatályba, ezért szükséges az Intézkedési terv felülvizsgálata, a 2024-2029. évekre szóló új Helyi Esélyegyenlőségi Program, valamint a kapcsolódó Intézkedési terv megtárgyalása és elfogadása. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 41. § (3) bekezdése alapján szükséges, hogy a Képviselő-testület hozzon határozatot.

3. Adóhatás célja, pénzügyi hatása

A döntés célja, hogy a 2024-2029. évekre szóló új HEP, valamint a 2019-2023. évekre szóló HEP Intézkedési tervének végrehajtásáról szóló felülvizsgálat elfogadásra kerüljön. A HEP, a programhoz tartozó intézkedési terv, a Fórum működtetése pénzügyi fedezetet nem igényel. Az intézkedési tervben meghatározott intézkedések megvalósításához szükséges erőforrások az önkormányzat évi költségvetésében csak részben biztosítottak, ezért a célul kitűzött feladatok nagy része pályázati forrás nélkül nem megvalósítható. Ennek megfelelően az anyagi forrást igénylő intézkedések olyan mértékben kerülnek megvalósításra, amilyen mértékű forrás rendelkezésre áll a mindenkori költségvetésben, illetve pályázati úton. Afeladatok egy részét az önkormányzat költségvetési szervei jelenleg is ellátják.

4. Jogszabályi környezet

Az Alaptörvény XV. cikk (4) pontja szerint „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalom felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

Az Ebktv. 31. § (1) bekezdése alapján a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

Az Möt. 41. § (3) bekezdése értelmében önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a rész-önkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

A helyi esélyegyenlőségi programot az Ebktv. előírásai alapján kell elkészíteni. Továbbá a program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a helyi esélyegyenlőségi programok elké-

szítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm.rendelet vonatkozó rendelkezései alapján különösen a 4.§ bekezdés szerint:

I. a helyi esélyegyenlőségi programban a mélyszegénységben élők, romák esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni

- a) a foglalkoztatási, egészségi és szociális helyzet tekintetében
 - aa) a saját fenntartású intézményekben való foglalkoztatottság növelésére;
 - ab) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítására, valamint a diszkrimináció csökkentésére;
 - ac) az egészség előfeltételeinek biztosítása mellett a prevenció és a szűrőprogramokon történő részvételi arány növelésére, a kiszűrtek egyéni esetkezelésére, az egészségügyi szolgáltatások elérhetőségének javítására, valamint a gyermekek és családjuk egészségtelen táplálkozásának vagy alultápláltságának csökkentésére;
 - ad) a pénzbeli és természetbeni ellátásokra, valamint a munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokra;
 - ae) az eladósodottság mértékére;
 - af) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások kiterjedtségére, elérhetőségére; hozzáférhetőségére és kihasználtságára;
 - ag) a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférésre;
 - ah) a helyi lakossági önszerveződésekre;
- b) a lakhatási szegregáció tekintetében
 - ba) a területi szegregáció mértékére;
 - bb) a megfelelő minőségű közszolgáltatásokhoz és a közösségi közlekedéshez való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
 - bc) a lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programokra;
 - bd) a tervezett beavatkozások és a településfejlesztési dokumentumok összhangjára.

II. a gyermekek esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni

- a) a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására, különösen a gyermekjóléti és a védőnői ellátás, valamint az egészségfejlesztési, a szabadidős, szünidős programok tekintetében;
- b) a színvonalas gyermekétkeztetés biztosítására;
- c) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek köznevelési esélyegyenlősége tekintetében
 - ca) az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció mértékére;
 - cb) az intézmények között az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekre;
 - cc) a tanulók iskolai eredményességében mutatkozó eltérésekre;
 - cd) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodai ellátására;
- d) a szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek a fentiek tekintetében kiemelt figyelmet élveznek.

III. a nők esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni

- a) a társadalmi problémák nemek szerint eltérő értelmezésére és szükségleteik nemek szerinti eltérésére;
- b) a nők gazdasági függésére, kiszolgáltatottságára;
- c) a nőket érő erőszakra;
- d) arra, hogy a reprodukciós jogok sérülésének elkerülése érdekében van-e megfelelő tájékoztatás és hatékony segítségnyújtás a településen a családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén;
- e) a nők közéletben, gazdasági életben való aránytalan részvételére;
- f) a nők munkaerő-piaci és családi feladatai összeegyeztethetőségének elősegítésére.

IV. az idősek esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni

- a) az egészségügyi és szociális ellátások elérhetőségére;
- b) a közszolgáltatásokhoz, a közösségi közlekedéshez és az információhoz való egyenlő esélyű hozzáférés;
- c) közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés biztosítására.

V. a fogyatékkal élők esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni

- a) a közszférában és a verseny piacon a fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított arányuknak megfelelő mértékű foglalkoztatására;
- b) az egészségügyi ellátások elérhetőségére;
- c) az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlásra és együttműködésre;
- d) a szociális szolgáltatások szerepére a fogyatékkal élők rehabilitációjában;
- e) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények elérhetőségére, hozzáférhetőségére;
- f) az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében
 - fa) az önkormányzati közszolgáltatásokat nyújtó épületek akadálymentesítésére;
 - fb) az önkormányzati közszolgáltatások információs és kommunikációs akadálymentesítésére;
 - fc) az építésügyi hatóságok felkészültségére az akadálymentesítés építészeti szempontjainak vizsgálatában;
 - fd) a helyi tömegközlekedés akadálymentesítésére.

A kormányrendelet 5. § bekezdése szerint:

I. a helyi esélyegyenlőségi program részét képező intézkedési tervben meghatározott intézkedések célja különösen:

- a) a lakhatási szegregáció és oktatási kirekesztődés felszámolása, integrált vagy a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása;
- b) a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése;
- c) az oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaorientáció megváltoztatása;
- d) a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése;
- e) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése a települési önkormányzat döntéshozatalában, az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- f) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban és a közügyek irányításában, ezek tervezésében, megvalósításában és értékelésében;
- g) a hátrányos helyzetű csoportok tájékozottságának és tudatosságának növelése az őket megillető jogok és lehetőségek tekintetében.

II. az intézkedési tervben

- a) a helyzetelemzés következtetése alapján feltárt problémákhoz kapcsolódóan kell meghatározni a helyi esélyegyenlőségi program céljait, valamint az azok elérését szolgáló intézkedéseket;
- b) esélyegyenlőségi területenként kell bemutatni az intézkedéseket, azok elvárt eredményeit, fenntarthatóságát és a végrehajtáshoz szükséges erőforrásokat, valamint a végrehajtás ütemezését és felelősét;
- c) rendelkezni kell az egyes intézkedések végrehajtásának feltételeiről, ütemezéséről a szükséges uniós források és hazai költségvetési források megjelölésével.

Figyelemmel kell lenni továbbá az Mötvt., a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény előírásaira.

Fentiekben foglaltak alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy fogadja el Etyek Nagyközség Önkormányzat 2024-2029 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját!

Etyek, 2024. február 6.

Zólyomi Tamás
polgármester

**Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
____/2024. (II.6.) határozata**

a 2024-2029 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

1. Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal Etyek Nagyközség Önkormányzat 2024-2029 évekre szóló új Helyi Esélyegyenlőségi Programját, melynek része az Intézkedési Terv.
2. A Képviselő-testület elfogadja a 2019-2023 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési tervének végrehajtásáról szóló felülvizsgálatot a határozat 2. melléklete szerinti tartalommal.
3. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert 2024-2029 évekre szóló új Helyi Esélyegyenlőségi Program aláírására, továbbá felkéri a polgármestert, hogy az aláírt dokumentumot a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére küldje meg, valamint gondoskodjon a dokumentum helyben szokásos módon történő közzétételéről.

Felelős: Zólyomi Tamás polgármester

Határidő: azonnal

Etyek Nagyközség Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	64
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	71
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása, száma);.....	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	77
1. A HEP IT részletei	77
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	77
Jövőképünk	78
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	79
3. Megvalósítás.....	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	85
3.3 Monitoring és visszacsatolás	88
3.4 Nyilvánosság	88
3.6 Érvényesülés, módosítás	89
4. Elfogadás módja és dátuma	90

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Etyek Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A nagyközség neve eredetileg az Ete személynévből származik (Ete magyar eredetű férfinév, jelentése: a hetedik gyermek). Német neve: Edeck. Időszámításunk előtt 9000-tól az I. század kezdetéig a Magyar-kút feletti Kakukk-hegyen és a Kálvária-dombon jött létre ősemberi település. Időszámításunk után 10-től 379-ig egy római kolónia volt található e helyen. 379-től a Honfoglalásig (896-ig) hunok, avarok, eraviszkuszok élnek itt. 896 és 1326 között a falu a Csák nemzetség Fejér megyei birtokainak a része. 1326-ban királyi birtok lett, a XIV. század közepétől 1543-ig a székesfehérvári káptalan tulajdonába került. 1543 és 1686 között török hódoltsági területként a budai szandzsákhhoz csatolták. 1637-ben a jezsuiták komáromi rendházának adományozták a falut, akik 1720 és 1770 között 112 német családot telepítettek a községbe. 1777-ben Mária Terézia Etyeket is a restaurált székesfehérvári káptalannak adományozta. A község szomorú eseményei, a kétszer pusztító pestisjárvány, az első és második világháború sok áldozatot hozott.

A település németajkú lakosságának 80%-át (2300 főt) 1946 márciusában a németországi Stuttgart környékére telepítették ki. 1953 februárjában az ÁVH 51 embert deportált Tiszaszentimrére.

A Fejér megyében élő németek Németországba történő áttelepítése az országos eseményekhez hasonlóan, alig több mint két esztendő alatt zajlott le.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1945 tavaszától Fejér megyében is németellenes közhangulat uralkodott. A németek lakta falvakban félelem és rettegés lett úrrá, megkezdődött ingatlanok lefoglalása, állandósultak a bebörtönzések.

Etyekről 3 vasúti szerelvényen 2336 lakost telepítettek ki Németország amerikai megszállási övezetébe. A kitelepítés előtt, 1946. február elején 4361 volt a népesség száma, 3577 az őslakos és 784 az Erdélyből érkezett telepes. Az áttelepítés után mindössze 2025 lakos maradt a községben. Március közepétől felgyorsult a betelepítés, május közepéig újabb 701 telepes érkezett Etyekre. 1946 végéig 507 család települt be.

Az 1946 tavaszán-nyarán végrehajtott áttelepítéssel összefüggésben Etyeken lefoglaltak 580 lakóházat és 2335 kat. hold földet.

Az áttelepítéssel korántsem oldódott meg a "svábkérdés". Egyrészt, mert a Mór és térségében élőket egyelőre elkerülte a kitelepítés első szakasza, másrészt, mert az 1947-ben kiadott kormányrendelet számba vétette az otthonmaradt svábokat. Az összeírás végrehajtása ismét kitelepítéssel fenyegette őket. Etyeken 509, visszamaradt németet regisztráltak.

Közel egy esztendőn át szünetelt Fejér megyében a németek kitelepítése, a belső telepítések hullámai elcsendesedtek. Újabb külső tényező, a szlovákiai magyarok erőszakos áttelepítése vetette fel a németek, most már a Mór és környékén élők kitelepítését. A csehszlovák kormány, amely 1945 tavaszától a szlovákiai magyarságot kiáltotta ki bűnbaknak, az 1946-ban megkötött magyar-csehszlovák lakosságcsere-egyezményre hivatkozva jelentős számú szlovákiai magyar áttelepítését készítette elő. Ennek előfeltétele volt a németek áttelepítésének újbóli megkezdése. Két esztendő alatt, 1946 tavaszától 1948 kora nyaráig, Fejér megyéből 10 628 németet telepítettek ki.

Etyek vidékén az 1900-as évektől jelentős a szőlőtermesztés, amely kötődik a Törley-pezsgőgyár termeltetési tradícióihoz. A kevés csapadékkal és bőséges napsütéssel jellemezhető itteni klíma és a talaj karakteres, savas borok készítésére tették alkalmassá a területet. Az évszázados szőlőkultúra eredményeként a falu néhány éve már a történelmi borvidékek táborához tartozik. A több mint 800 hektáron termelt szőlő egyrészt a budafoki Törley pezsgő alapanyagát adja, másrészt ebből készülnek a kedveltebb etyeki borok (Chardonnay, Sauvignon blanc, Szürkebarát, Királyleányka, Rajnai Rizling).

A rendszerváltás után a község teljes infrastruktúrája (ivóvíz, szennyvízhálózat, földgáz, telefon, szilárd burkolatú utak, kábel tv) kiépült. Színvonalas énekhar és számos civil szervezet is működik itt, élénk népművészeti és művészeti élettel. A Botpuszta településrészt 1927-ben csatolták Etyekhez.

A településen bölcsőde, óvoda, iskola, könyvtár, orvosi rendelő, posta, takarékszövetkezet működik. Kiépített az ivóvíz és a szennyvízelvezetés, valamint a gáz-, a telefon- és a kábeltelevízió hálózat.

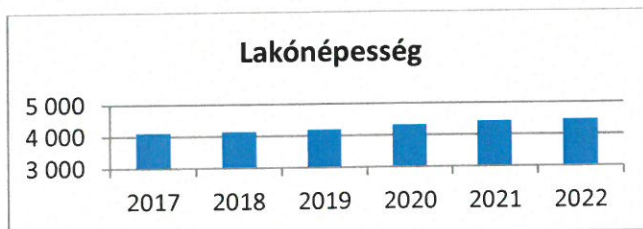
Etyek Budapest „szőlőkertjeként” fontos turisztikai szerepet tölt be a térségben, melynek köszönhetően a lakossága folyamatosan növekszik. A szőlőműveléssel összefüggésben jelentős az idénymunkát vállaló román betelepülők megjelenése, de ugyanilyen meghatározó a Fővárosból kikíváncozó, fiatal középréteg jelenléte is. Összességében elmondható, hogy kiegyensúlyozott növekedés és fejlődés jellemzi a települést.

A település demográfiai helyzete

Állandó népesség

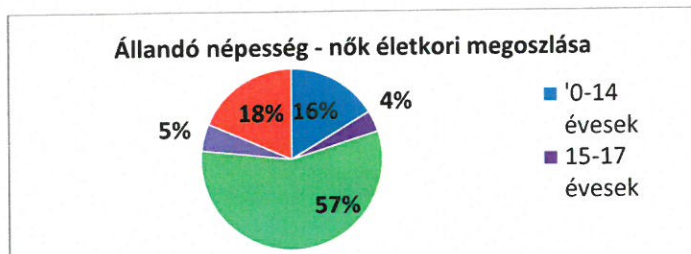
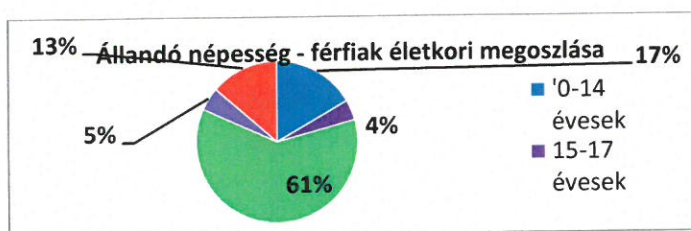
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	4 108	bázis év
2018	4 136	100,68%
2019	4 191	101,33%
2020	4 324	103,17%
2021	4 419	102,20%
2022	4 460	100,93%

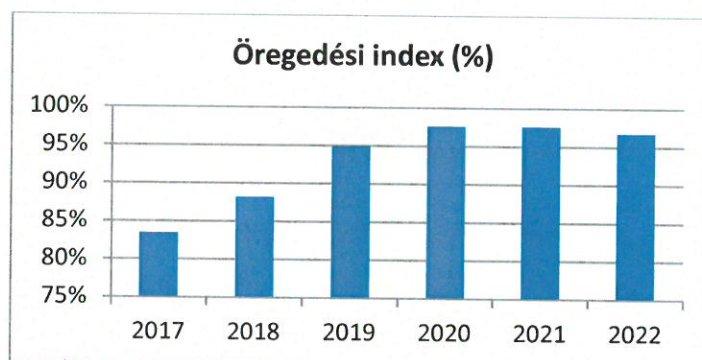
Forrás: TeIR, KSH-STAR

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak (TS 0301)	Nők (TS 0302)	Összesen (TS 0303)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2 108	2 210	4 318	48,82%	51,18%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			125		2,89%
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	392	380	772	9,08%	8,80%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	74	81	155	1,71%	1,88%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 275	1 206	2 481	29,53%	27,93%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	140	151	291	3,24%	3,50%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	227	392	619	5,26%	9,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település demográfiai helyzetében az elmúlt időszakban (a hazai folyamatokkal ellentétben) 2017-től folyamatos növekedés mutatkozik, az öregedési index pedig lassú csökkenést jelez. A diagramokból is jól látszik ez a tendencia. A növekedés hátterében a külső településrészek belterületbe vonása, az új lakóparkok megjelenése, valamint a beköltözések számának növekedése áll. Ennek érdekében a községet még vonzóbbá kell tenni mind a helyi lakosok, mint pedig a beköltözni vágyók előtt, illetve a gyermekvállalást a település erejéhez mérten kell segíteni a közszolgáltatások, a szociális és egészségügyi rendszer fejlesztésével és munkahelyteremtés elősegítésével.

Értékeink, küldetésünk

Arra törekszünk, hogy az egyre inkább urbanizálódó hatások ellenére is megtartsuk a falusias, hagyományos életmódot. Elkötelezettek vagyunk a vallás és az erkölcs, valamint a szokásjogon alapuló viselkedésformák megtartása mellett és azon dolgozunk, hogy a fiatalokat megismertessük a hagyományainkkal. Céljainkat a társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetésével szeretnénk megvalósítani. Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek előnybe részesítését az élet minden területén kortól, nemtől, származástól, anyagi helyzetétől függetlenül. Településünkön az utóbbi években jelentős számú civil szerveződés jött létre, melyek szintén elősegítik az egyenlő esélyeket. Etyek Nagyközség Önkormányzata számára kiemelt jelentőségű, hogy az élet valamennyi területén – az oktatásban, a szociális és egészségügyi ellátásban, a munka világában, a lakáskörülményekben – megvalósuljon az esélyegyenlőség.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Etyek Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregá-

ciómentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményt érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. Különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. határozat), majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozat.) 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi**

Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-re a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Etyek Nagyközség Önkormányzata szoros kapcsolatot tart fenn az esélyegyenlőségi célcsoportokat felkaroló intézményekkel és szervezetekkel, így a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltatási Intézménnyel, a Nefelejcs Német Nemzetiségi Óvodával, az Etyeki Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskolával, a védőnőkkel és a házi orvosokkal, továbbá az Etyeki Roma Nemzetiségi Önkormányzattal és az Etyeki Német Nemzetiségi Önkormányzattal, valamint a helyi civil szervezetekkel.

Költségvetési koncepció: A koncepcióban a következő évre vonatkozóan átfogóan tervezésre kerülnek mind a szociális juttatások, mind az adott évben megvalósítandó fejlesztések, melyekhez végül az ebben foglaltak alapján kidolgozott éves költségvetési rendeletben kerülnek a forráshelyek hozzárendelésre. Valamennyi az esélyegyenlőséget megvalósító fejlesztés és kiadás itt összpontosul. Etyek Nagyközség Önkormányzat költségvetési koncepciója a vonatkozó jogszabályokban – az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben – foglalt előírásoknak megfelelően készül. Megalkotása során elsődleges szempont, hogy az Önkormányzat gazdasági stabilitását biztosító szigorú és takarékos gazdálkodás ne legyen gátja a hátrányos helyzetű helyi lakosok esélyteremtésének.

Gazdasági program: összefoglalóan tartalmaz rövid és hosszú távú fejlesztési célokat a költ-

ségvetési koncepciótól eltérően, hiszen a költségvetési koncepció csak egy évre tartalmaz adatokat. A gazdasági programban olyan fejlesztési célok jelennek meg, amelyek az esélyegyenlőség szempontjából kulcsfontosságúak lehetnek, de megvalósításuk egy éven túlnyúlik. Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) rendelkezéseinek megfelelően 4 évre szóló – 2020-2025. – gazdasági programban rögzítette a hosszú távú fejlesztési elképzeléseit, melyet a 32/2020. (V.27.) számú határozatával fogadott el.

Településfejlesztési koncepció: A településfejlesztési koncepció a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszútávra meghatározó dokumentum. Feladata meghatározni a település jövőképét, a közösség érdekeinek megfelelő megoldást adni a legfontosabb társadalmi, gazdasági, műszaki, intézményi és környezeti problémákra. Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-Testülete Települési koncepcióját a 200/2019. (VII.2.) határozatával fogadta el.

Településszerkezeti terv: A településrendezési terv azon része, amely meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését. Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-Testülete a 201/2019. (VII.2.) határozatával fogadta el a településszerkezeti tervét.

Helyi építési szabályzat: Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzat az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban állapítja meg. Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 12/2019, (VII.2.) számon alkotta meg Etyek település helyi építési szabályairól szóló önkormányzati rendeletét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mötv. lehetővé teszi önkéntes önkormányzati társulások létrejöttét. A társulások létrehozása és fenntartása révén az önkormányzatok jogosulttá válnak a kiegészítő állami támogatások igénybevételére, ezáltal költségtakarékosabban működtethetők a közösen fenntartott intézmények.

Az Önkormányzat részvételével az alábbi társulás működik:

1. Közép-duna Vidéke Hulladékgyűjtési Önkormányzati Társulás
2. Társulási megállapodás központi orvosi ügyelet és fogorvosi ügyelet ellátására

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint a helyi adatgyűjtés szolgálta.

A települési esélyegyenlőségi programunknak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Etyek Nagyközség Önkormányzatának esélyegyenlőségi helyzetelemzése és az azt követő intézkedései kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportoknak a gyermekeket, a mélyszegénységben élőket, az időseket és a fogyatékos személyeket tekinti.

A helyzetelemzéshez és az intézkedések megtervezéséhez elsősorban tehát a gyermekekre, a mélyszegénységben élőkre, az idősekre, és a fogyatékos emberekre vonatkozóan szükséges adatokat és információkat gyűjtöttük össze, melyek elemzésével kidolgoztuk a helyzetüket javító program javaslatainkat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak. Fontos azonban, hogy a cigánység és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma/cigány. Az viszont kijelenthető, hogy a romák élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt. E terület vonatkozásában a következőkben áttekintjük azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

- a) a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, mely meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat-és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat,
- b) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény, mely meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri eljárási szabályokat.
- c) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. tör-

vény, mely törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása.

d) a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. Törvény, melynek célja a nemzetiségek sajátos kultúrája megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését.

Nagyközségünkben a 2023. évi népszámlálás során 94 fő vallotta magát romának, ez a lakosság 2,4 %-a. Érdekvédelmükre és képviselőikre nemzetiségi önkormányzat működik a településen. Az Etyeki Roma Nemzetiségi Önkormányzat a helyi települési önkormányzattal együttműködve igyekszik esélyt adni az Etyeken élő romáknak. Helyzetük a helyi önkormányzat részéről külön stratégiai tervezést indokol, tekintettel arra, hogy a településünkön élő roma családok nagy része mélyszegénységben él. Etyek Nagyközség Önkormányzata egyaránt kiemelt figyelmet fordít a különböző okból hátrányos helyzetben élők segítésére. Saját fenntartású intézménye, a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény hatékonyan karolja fel a társadalom peremére szorultakat. Munkájukhoz az önkormányzat biztos háttérrel nyújt.

Etyek Nagyközség Önkormányzata a mindennapi megélhetési gondokkal, problémákkal küzdő lakosoknak, családoknak - akik írásban benyújtják kérelmüket - az önkormányzat hatályban lévő szociális rendelete alapján anyagi támogatást nyújt, valamint a legrászorultabb családoknak téli időszakban természetbeni kiegészítő támogatást biztosít annak érdekében, hogy az érintett háztartások tüzelőanyag fordított kiadásai jelentősen mérséklődjenek.

A szociális terület önkormányzati hatósági ügyei Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzügyi és természetbeni támogatások rendszeréről, a köztemetéséről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 6/2021. (V. 14.) számú rendelete alapján a következők:

- rendkívüli települési támogatás
- települési lakásfenntartási támogatás (pénzügyi támogatás, természetben nyújtott tűzifa támogatás)
- települési gyógyszervásárlási támogatás
- települési gyermekvédelmi támogatás

Egyéb támogatás:

- óvoda- és iskolakezdési települési támogatás
- gyermekvállalási támogatás.

Hivatalunk a szociális jelzőrendszeren keresztül, együttműködve a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény munkatársaival folyamatosan figyeli azon lakosok körét, akik valamely élethelyzetből fakadóan az önkormányzat vagy a segítőszolgálat segítségére szorulhatnak. A szociális jelzőrendszer jól működik településünkön.

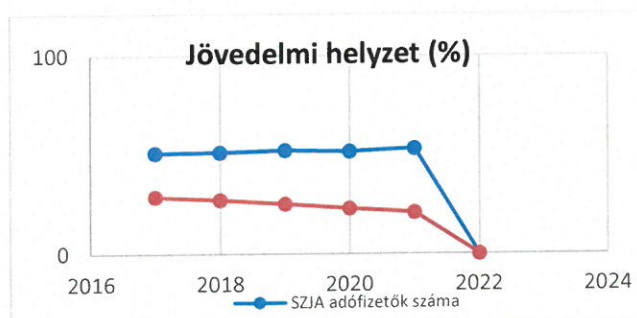
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszeréből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Etyek településen is vannak olyan élethelyzetben lévő családok, melyeknek a napi megélhetése már hosszabb ideje veszélyben van. Ezek a családok fokozatosan kerültek ebbe az élethelyzetbe, hiszen legtöbb család esetében a munkahely elvesztése, illetve a munkaerő-piacon felkínált munkahelyhez való végzettség hiánya miatt nem tudnak a családtagok biztos bevételhez jutni, viszont a közüzemi számlák kifizetésén túl szinte egyáltalán nem marad pénz az alapvető fogyasztási cikkek megvásárlására. A munkaerő piacra jutás fő akadályai az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből származó motivátlanság problémája, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	50,94	28,90
2018	51,36	27,29
2019	52,22	25,30
2020	51,76	23,03
2021	53,28	20,87
2022	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település sajátosságából adódik, hogy a lakosság életkörülményei nagymértékben eltérnek egymástól. Dávidmajor és Újhegy településrészeken a lakhatási körülmények nagyságrendekkel szerényebbek az újonnan kiépült részekben találhatóéhoz képest. Az anyagi nehézséggel küszködők között kimagasló az alacsony iskolai végzettségűek aránya, amely természetesen hátrányosan érinti munkaerő piaci elhelyezkedésüket is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása az elmúlt évtizedekben a nemzetközi trendeknek megfelelően alakult Etyeken, akárcsak a vármegyében, vagy országosan. Az átalakulási folyamat már az 1980-as években érzékelhető volt, de az 1990-es évek gazdasági változásai ezt még inkább felgyorsították. A foglalkoztatás a mezőgazdaságról és az iparról egyre nagyobb mértékben a szolgáltatásra helyeződött át. Etyeken a folyamat alapvetően úgy nyilvánul meg, hogy a szőlő- és bortermelés kiegészült a turizmussal és vendéglátással, fejlődött, színesedett a kiskereskedelem spektruma. Ez a folyamat a mai napig is tapasztalható.

Etyek erősödő gazdasági potenciálja megmutatkozik a teremtett munkahelyek kiugró növekményében és a helybe más településekről dolgozni járók egyre magasabb számában.

Az Etyekről máshova dolgozni járók – a település méretéhez képest jelentős, a fővárostól való távolságot véve visszafogott – száma azonban továbbra is arra készíti az önkormányzatot, hogy változatlanul figyeljen a munkahelyteremtés kérdéseire, lehetőségeire.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Továbbiakban: Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Továbbiakban: Möt-v.) 15. §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatást szervez,
 - figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
 - döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
 - az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.
- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,07	2,16	1,62%
2018	0,79	0,97	0,88%
2019	1,24	1,23	1,24%
2020	1,16	1,08	1,12%
2021	0,90	1,05	0,98%
2022	1,40	1,03	1,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

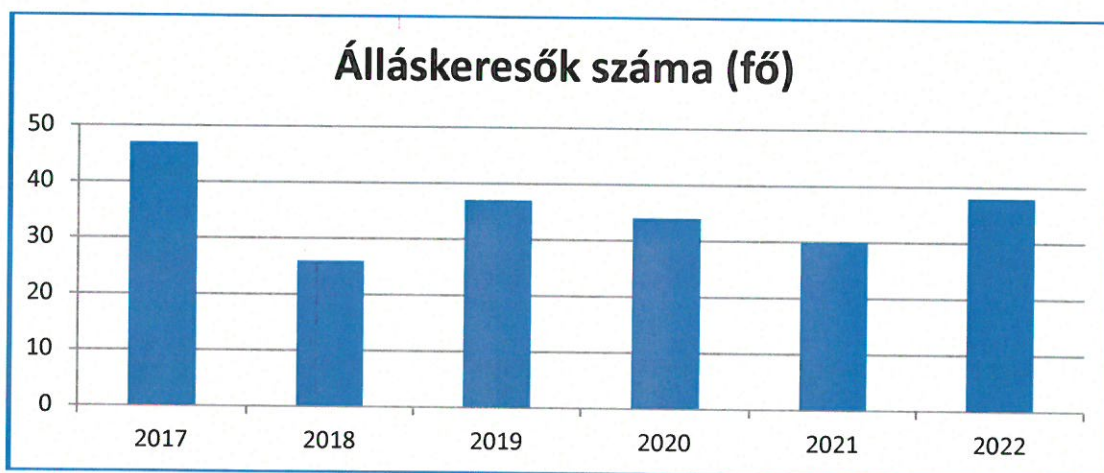

Bár a regisztrált munkanélküliek száma 2017-es adatokhoz képest kevesebb, a táblázatban szereplő adatokból azonban jól látható, hogy mind a nők, mind a férfiak munkanélküliségi aránya magas és stagnáló tendenciát mutat.

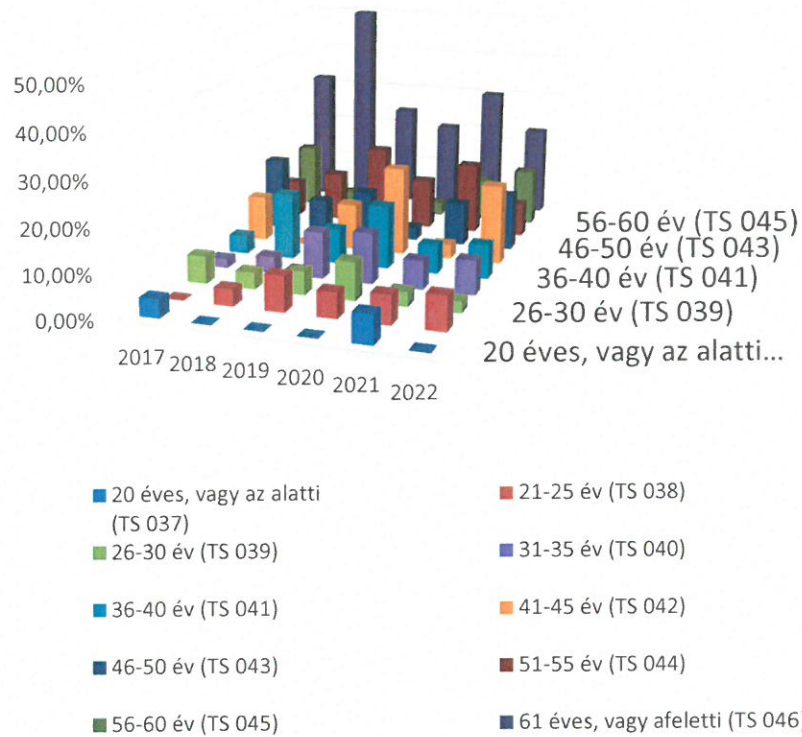
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	47	26	37	34	30	38
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	4,26%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	3,00	2,00	2,00	3,00
	%	0,00%	3,85%	8,11%	5,88%	6,67%	7,89%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	1,00	2,00	3,00	1,00	1,00
	%	6,38%	3,85%	5,41%	8,82%	3,33%	2,63%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	1,00	4,00	4,00	2,00	3,00
	%	2,13%	3,85%	10,81%	11,76%	6,67%	7,89%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	4,00	3,00	5,00	2,00	3,00
	%	4,26%	15,38%	8,11%	14,71%	6,67%	7,89%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	0,00	4,00	7,00	1,00	7,00
	%	10,64%	0,00%	10,81%	20,59%	3,33%	18,42%
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	2,00	4,00	1,00	3,00	5,00
	%	17,02%	7,69%	10,81%	2,94%	10,00%	13,16%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	3,00	7,00	4,00	5,00	3,00
	%	8,51%	11,54%	18,92%	11,76%	16,67%	7,89%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	1,00	1,00	1,00	3,00	5,00
	%	14,89%	3,85%	2,70%	2,94%	10,00%	13,16%
61 éves, vagy afelletti (TS 046)	Fő	15,00	13,00	9,00	7,00	9,00	8,00
	%	31,91%	50,00%	24,32%	20,59%	30,00%	21,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

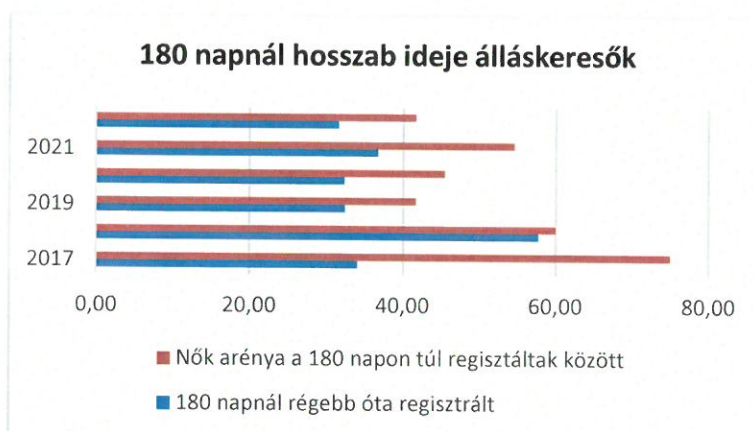
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

A munkanélküli lakosok korcsoport megoszlása mutatja, hogy a legkiszolgáltatottabb helyzetben a nyugdíj előtt álló, 55-60 éves és a 60 év feletti korosztály van.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	34,04	75,00
2018	57,69	60,00
2019	32,43	41,67
2020	32,35	45,45
2021	36,67	54,55
2022	31,58	41,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

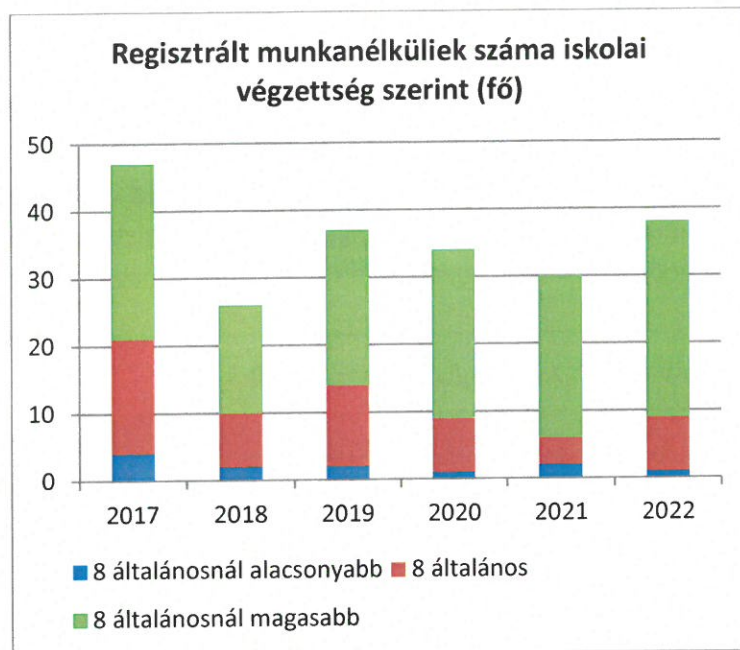
A településen élő regisztrált munkanélküliek számát vizsgálva megállapítható, hogy az összes nyilvántartott álláskereső száma az elmúlt években folyamatos változást mutat. Településünkön 5 év alatt, a 15-64 éves korosztályt vizsgálva, nem csökkent a nők és a férfiak tekintetében az álláskeresők száma. A munkanélküliek és a 180 napnál nem régebben regisztrált munkanélküliek számát vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt 5 évben 2020-ban - vélhetően nagymértékben a COVID-19 világjárvány gazdasági következményeként - érte el csúcspontját, a világjárvány visszahúzó hatásával azonban csökkenő mértéket mutat. A 18-29 évesek számának, illetve a közülük kikerülő pályakezdő álláskeresők számának összevetésekor, a településen az ebbe a korosztályba tartozók száma az elmúlt 5 évben változó tendenciát mutat. Ugyan így változó tendencia jellemzi a közülük kikerülő, nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számát is.

A fiatalok számára a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény szervez pályaválasztást segítő programokat.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	47	4	8,51%	17	36,17%	26	55,32%
2018	26	2	7,69%	8	30,77%	16	61,54%
2019	37	2	5,41%	12	32,43%	23	62,16%
2020	34	1	2,94%	8	23,53%	25	73,53%
2021	30	2	6,67%	4	13,33%	24	80,00%
2022	38	1	2,63%	8	21,05%	29	76,32%

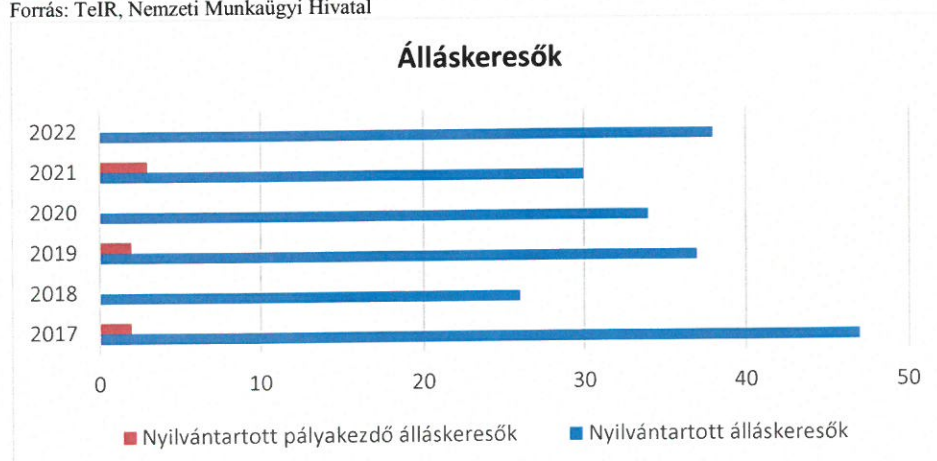
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	47	2
2018	26	0
2019	37	2
2020	34	0
2021	30	3
2022	38	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek körében az adatok alapján nem számottevő a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma, ugyanakkor feltehetően nem áll rendelkezésre elegendő adat velük kapcsolatban, hiszen sokan közülük egyáltalán nem regisztráltatják magukat.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsoló, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg a közfoglalkoztatás feltétel rendszerét. A közfoglalkoztatási programok a munka és a gyakorlati képzés összekapcsolásával a társadalmi felzárkózást, munkavállalási hátrányok leküzdését, az álláskeresők képzettségi szintjének növelését, készségeik fejlesztését, gyakorlati tapasztalatok megszerzését teszik lehetővé.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	9	6
2018	3	2
2019	4	0
2020	82	3
2021	3	2
2022	nincs adat	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatáspolitikai eszközök egyik típusa, amelynek feladata, hogy elősegítse a munka-

erőpiac keresleti és kínálati oldalának összehangolását a kínálati oldal (pl. munkavállalók képzése, átképzése) és a keresleti oldal (pl. munkahelyteremtő programok támogatása) támogatása révén. Célja, hogy biztosítsa a munkaerőpiac kiegyensúlyozottabb működését és elősegítse a munkaerőpiacról kiszorultak visszakerülését az elsődleges munkaerőpiacra és támogassa a minél magasabb foglalkoztatottságot. Az aktív eszközök lehetnek követő jellegűek, melyek már a kialakult munkanélküliséget kezelik és preventív típusúak, amelyek a munkanélküliség kialakulását (pl elbocsátásokat) igyekeznek megelőzni. A főbb aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök közé tartoznak: munkaerő-piaciképzések, bérjellegű támogatások, munkahelymegőrző támogatás, munkahelyteremtő támogatás, mobilitási támogatások, álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatások, közfoglalkoztatás. Az aktív korúak ellátását a járási hivatal állapítja meg. Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának két típusa van: - a foglalkoztatást helyettesítő támogatás biztosítható a munkavégzésre alkalmas személyek részére, valamint - egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás biztosítható a munkavégzésre valamilyen okból nem alkalmas személyek részére. A járási hivatal az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását követően dönt arról, hogy a jogosult részére melyik fenti ellátás típust lehet megállapítani.

A közfoglalkoztatottak száma elsősorban a kormányzat által biztosított lehetőségeknek megfelelően alakul, az utóbbi években egyre kevesebben vesznek részt a programban. A közfoglalkoztatásban részt vevő személyekről egyértelműen elmondható, hogy mentális és fizikai egészségük rossz, valamennyien a közfoglalkoztatásba „ragadtak”, az elsődleges munkaerőpiacra való visszatérésük esélye elenyésző, részben a meggyengült egészségük, részben motiválatlanságuk, alacsony iskolai végzettségük következtében. Településünkre nézve meghatározó a romák munkanélkülisége.

Etyek földrajzi elhelyezkedése okán az itt élő álláskereső a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Bicskei Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályához fordulhatnak segítségért. Általánosságban elmondható, hogy a közlekedés nehézkes, főként az alacsony jövedelmű, rászoruló lakosság mobilizálható nehezen, így kiszolgáltatott helyzetükben további hátrányokkal kell megküzdeniük. A közlekedés nehézségei leginkább a Dávidmajori lakosságot érintik, hiszen a távolsági autóbusz közlekedés belterületről Bicskére induló ritka járataihoz segítség nélkül jellemzően nem tudnának eljutni.

A 2020-ban elindult tanyagondnoki szolgálatunk segítségével Dávidmajort a falu életébe tudtuk integrálni azzal, hogy reggelente a gyermekeket szállítjuk az intézményeinkbe, délután vissza az otthonukba. Tanyagondnoki szolgáltatásunk keretében biztosítjuk továbbá az időskorosztály házi-és szakorvosi vizsgálatokra történő eljuttatását is.

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomás a településen.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatóak:

- a) pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, álláskeresési ellátások.
- b) természetbeni ellátás továbbá: a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint települési támogatást állapíthat meg.

A szociális terület önkormányzati hatósági ügyei Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, a köztemetésről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 6/2021. (V. 14.) számú rendelete alapján a következő támogatásokat lehet igényelni:

Rendkívüli települési támogatás:

- települési lakásfenntartási támogatás (pénzbeli támogatás, természetben nyújtott tűzifa támogatás)
- települési gyógyszervásárlási támogatás
- települési gyermekvédelmi támogatás

Egyéb támogatás:

- óvoda- és iskolakezdési települési támogatás
- gyermekvállalási támogatás.

**3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök
- Álláskeresők ellátásai I.**

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	47	1,73%	30	63,83%
2018	26	0,96%	19	73,08%
2019	37	1,34%	20	54,05%
2020	34	1,19%	25	73,53%
2021	30	1,02%	20	66,67%
2022	38	1,29%	24	63,16%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

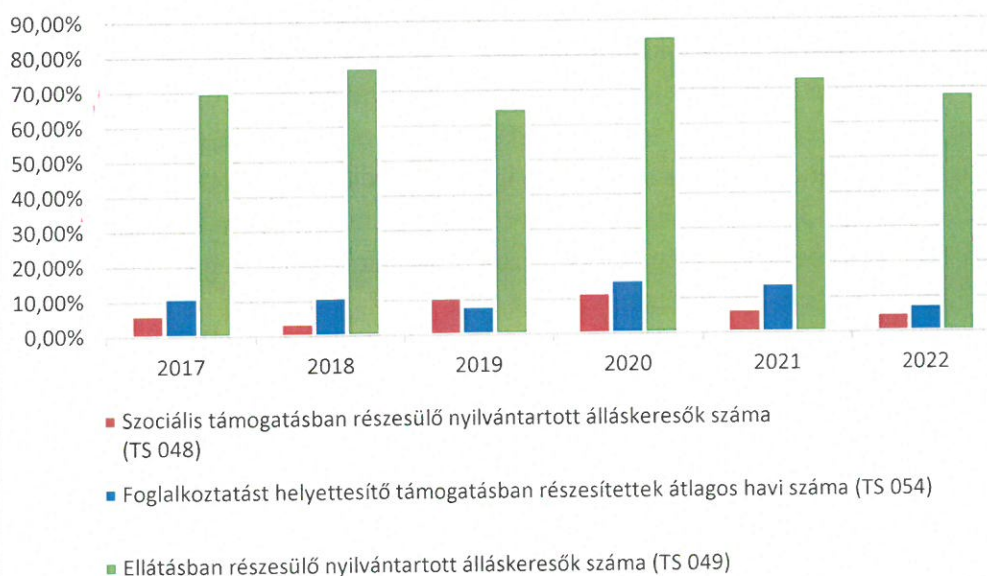

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	3	6,38%	5	11,23%	33	70,21%
2018	1	3,85%	3	11,15%	20	76,92%
2019	4	10,81%	3	8,16%	24	64,86%
2020	4	11,76%	5	15,38%	29	85,29%
2021	2	6,67%	4	14,10%	22	73,33%
2022	2	5,26%	3	7,71%	26	68,42%

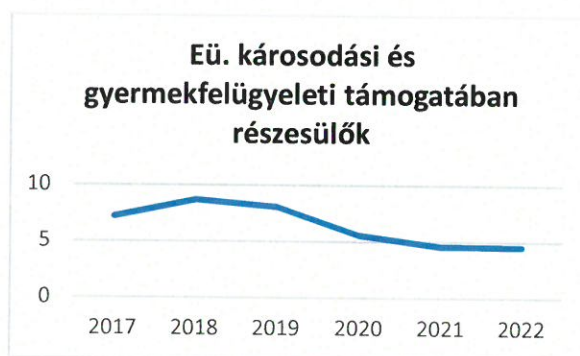
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	7
2018	9
2019	8
2020	6
2021	5
2022	5

Forrás: TeIR, KSH

Mindennapos probléma, hogy a nyilvántartott munkanélküliek száma nem mutatja a munkanélküliek valós számát, mivel naponta találkozunk államigazgatási feladataink során olyan ügyfelekkel, akik tájékoztatatlanság, illetve félretájékoztatás miatt az állami foglalkoztatási szervvel nem működnek együtt. Ennek következményeképpen - mivel a szociális pénzbeli ellátásokra jogosultság alapfeltétele az állami foglalkoztatási szervvel való együttműködés - nem vehetnek igénybe szociális pénzbeli ellátásokat (aktív korúak ellátása), illetve kizárják magukat a közfoglalkoztatás, az államilag támogatott átképzés lehetőségéből is. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2011-ben történt módosítása az aktív korúak ellátására való jogosultsága felülvizsgálata során olyan plusz feltétel vizsgálatát tette kötelezővé, melynek során az aktív korúak ellátására, ezen belül foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személynek igazolnia kell, hogy a felülvizsgálatot megelőző 1 év során minimum 30 nap keresőtevékenységet végzett. Ez lehet közfoglalkoztatás, nyílt munka-erőpiaci keresőtevékenység, egyszerűsített foglalkoztatás, vagy háztartási munka. A jogszabály lehetővé teszi, hogy amennyiben a fenti jogviszonyokkal nem tudja igazolni a 30 napos tevékenységét az ügyfél, ezt megteheti közérdekű önkéntes tevékenység végzésének igazolásával is.

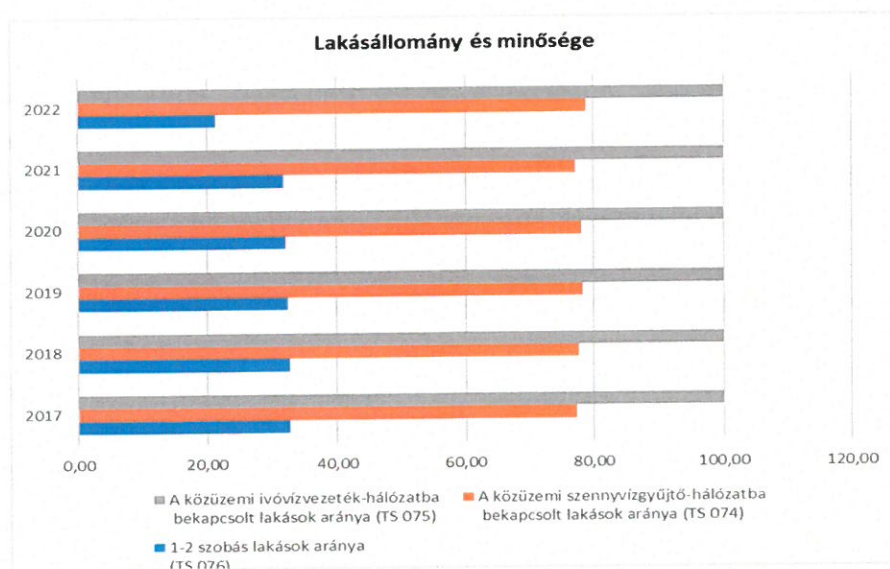
Az elmúlt 5 év adatai alapján mind a nyilvántartott álláskeresők száma növekedő, az álláskeresési ellátásban részesülő személyek száma változó irányt mutat. Ennek fő oka a foglalkozás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvénymódosítása, mely módosítás következtében az álláskeresési ellátások megállapításának feltételei jelentősen szigorodtak, ugyanakkor a korábbi 9+6 (9 hónap járadék és 6 hónap segély) hónaphoz képest

jelenleg mindösszesen legfeljebb 3 hónapig részesülhet a nyilvántartott álláskereső álláskeresői támogatásban.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó terület elemzésére kerül sor, kiemelve a bérlakásállományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvíz-vezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1594	5	3,14	32,75	77,42	100,00
2018	1603	9	5,61	32,69	77,73	100,00
2019	1621	18	11,10	32,39	78,22	100,00
2020	1639	18	10,98	32,15	78,10	100,00
2021	1660	21	12,65	31,87	77,29	100,00
2022	1675	16	9,55	21,37	78,84	100,00

A településen a közüzemi ivóvízhálózatba az összes épített ház/lakásállomány csatlakozni tudott az évek során. A szennyvízgyűjtő hálózatba kapcsolt lakások aránya is majdnem 80%-os jelenleg.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	60	32
2018	41	24
2019	39	200
2020	40	188
2021	36	165
2022	41	139

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Önkormányzatunknak megoldást kellett találni azok számára, akik nehéz körülményeik miatt a lakhatásukat önerőből nehezen tudják megoldani. A támogatás települési támogatás formájában valósul meg, mely segítséget nyújt a rászorulóknak a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásaik fedezéséhez. A támogatást természetbeni, illetve pénzbeli szociális ellátás formájában, közvetlen kifizetéssel biztosítjuk.

A település infrastruktúrájának teljeskörű kiépítése szükséges. Kiváltképp Dávidmajorban. Hiányzik a szilárd útburkolat, helyette zúzottköves utak találhatóak. Nincs kiépített szennyvízhálózat, ezzel nemkívánatos anyagot juttatva a talajba. Magyarországon a települések egy része nincs csatornázva, a háztartások kommunális szennyvizét emésztőgödrökbe vezetik. A vízben oldódó veszélyes anyagokat a csapadék nem csupán a felszínen tudja továbbítani, hanem a felszín alatti vízrendszerekbe is átszivárogtathatja, nem ritkán magukba az ivóvíznyerő forrásokba is.

Problémát jelent továbbá, hogy szegénységben élő lakosoknak nincs megtakarítása, melyből a házaik karbantartását fedezni tudnák, így a házak állaga évről-évre rosszabb, elhanyagoltabb. A mélyszegénységben élők körében még a fűtés sem megoldott, jellemzően azzal az anyaggal (régibútorok, műanyag, szemét) fűtenek, ami rendelkezésükre áll. A településrész a központtól 5 km hosszú földúton közelíthető meg, közúton 13 km távolságra van. Az ott élő gyermekek a faluba járnak óvodába és iskolába, őket naponta kis busszal szállítja a tanyagondnoki

szolgálat. A telep lakosságának orvosi ellátását az Etyek központjában lévő háziorvosi szolgálat végzi. Az idejutást szintén a tanyagondnoki szolgálat útján biztosítja az Önkormányzat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete:

A szegregátumban élők körében több generáción át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, melyek kezelése az érintettek önerejéből lehetetlenné vált. Jellemző, hogy egy-egy lakásban többen laknak együtt, sokszor túlszűfolt körülmények között. A major lakosságának száma állandóan változik.

Cél a települési szegregáció tapasztalható folyamatának megállítása, a már szegregált településrész rehabilitáció segítségével a településszövetbe történő vissza-irányítása. Ezt az önkormányzatunk a lakókörülmények javításával és javító programokkal, szolgáltatásokkal kívánja elérni az ott élők életesélyeinek és szociális helyzetének javítására.

Az átfogó cél megvalósulását az alábbi részcélok mentén kívánja a község elérni:

1. A szegregált településrészek fizikai környezetének állapotjavítása egy élhetőbb és egészségesebb lakókörnyezet megteremtése érdekében, valamint annak érdekében, hogy a beazonosított szegregátum bekapcsolódhasson a szinergikus hatásokon keresztül a település fejlődésébe;
2. A szegregátumban élő hátrányos helyzetű lakosság - különösen a több szempontból hátrányos helyzetű emberek - számára, képzési és foglalkoztathatóságot segítő programok nyújtása, ezzel az életminőségük javítása a társadalomba történő visszaintegrálódásuk érdekében;
3. A szegregált területek-közösségi funkcióinak bővítése közösségi terek kialakításával, a helyi közösségi összetartozás és a településszintű társadalmi kohézió erősítése érdekében.

Etyek, „Budapest szőlőkertje” helyi önkormányzata azon munkálkodik, hogy a település borrhól és kultúráról jól ismert nemzetközi és hazai hírnevét öregbítve az eddiginél magasabb minőségű életet biztosítson minden helyi lakosnak, beleértve azokat is, akik hátrányos helyzetben vannak. A település előtt nyitva áll a minőségi turizmus fejlesztésének további lehetősége, ehhez azonban az is kell, hogy a települési lakókörnyezet jó állapotban legyen, ne mélyszegénység és szegregátumok fogadják az ide látogatót.

Budapest és az autópályák közelsége elősegíti más vállalkozások letelepedését is. Mindez azonban csak akkor teszi lehetővé a helyi foglalkoztatás javulását, ha a helyi potenciális munkavállalók felkészültek, illetve ha a következő nemzedék felkészülése is megfelelő színvonalú. A település válaszút előtt áll: egyik oldalon a híres borászatok, filmgyár, lovarda és más vállalkozások, a másik oldalon a gyors ütemben növekedő, részben illegálisan itt tartózkodó roma lakosság helyzete befolyásolja a falu jövőjét. A helyi önkormányzat abban motivált, hogy a ma még illegális munkavállalók és a szegregátum lakói legális jövedelmet szerezzenek, és egyenrangú lakosai legyenek Etyeknek.

A célkitűzések megvalósulásával: a fizikai környezet javulása és a vonzó közösségi terek kialakítása, illetve a lakossági életminőség jobbulása hozzájárul a település integrált, stratégiai-

lag elfogadott céljainak megvalósulásához is. A megfelelő életminőség biztosításán keresztül a társadalmi és demográfiai, valamint a lakáshelyzettel és a települési infrastruktúrával kapcsolatos jövőkép elérését támogatja a program, ez által biztosított az közösségi beavatkozási terv és a település fejlesztési stratégiájának koherenciája.

A hátrányos helyzetű emberek társadalmi részvételének javítása, valamint a szegregáció további mélyülésének megakadályozása érdekében továbbra is komplex beavatkozásokra van szükség.

A program megvalósításában az önkormányzaton kívül kiemelt szerepe van a helyi nemzeti-ségi önkormányzatoknak, a közoktatási intézményeknek, a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeteknek, a munkaügyi központnak, a helyi civil szervezetek egyaránt.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének az egészségügyi alapellátás körzeteinek megállapításáról és kialakításáról szóló 6/2017. (II.17.) önkormányzati rendelete alapján a házi orvosi ellátás két körzetben került biztosításra. A házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról és a fogorvosi ügyeleti ellátásról az Önkormányzat egy körzetben gondoskodik.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a házi orvosok elsősorban Bicskére irányítják kivizsgálásra. A falu központjában található egy mindent igényt kielégítő gyógyszerár.

2023. január 1. napjától hatályos az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXIII. tv. azon változása, amelynek értelmében – az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátás, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás kivételével – az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról az állami mentőszolgálat gondoskodik. A tervezett csatlakozási sorrendet követve Fejér vármegyében 2024. február 1-től indul az Országos Mentőszolgálat által biztosított egységes, két elemből álló, betegközpontú rendszer (házi orvosi ügyeleti ellátás, sürgősségi ügyelet).

Az új rendszerben a házi orvosi ügyeleti ellátás hétköznapokon 16:00-22:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 08:00-14:00 óra között továbbra is elérhető Bicskén a Kossuth tér 17. szám alatt. A sürgősségi ügyeleti vagy mentőellátás személyesen hétköznap 22:00-08.:00 óra között, valamint hétvégén és ünnepnapokon 14:00-08:00 óra között kereshető fel a székesfehérvári és dunaújvárosi telephelyeken (Székesfehérvár, Hunyadi u. 2; Dunaújváros, Vasmű u. 10.).

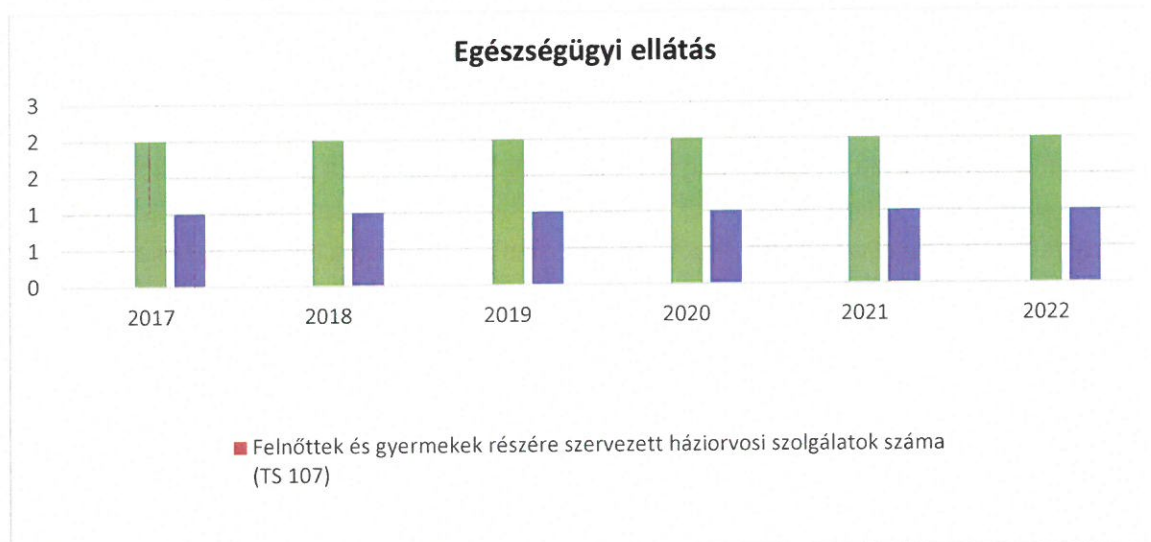
A gyermekek ügyeleti ellátása az ügyeleti pontokon, azok működési idejében, továbbá a Fejér vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház Gyermekek SBO épületében hétköznap 16:00-22:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 08:00-20:00 óráig, valamint a dunaújvárosi telephelyen hétvégén és ünnepnapokon 08:00-14:00 óra között külön is biztosított.

A 1830-as egységes ügyeleti telefonszám felnőttek és gyermekek esetén is a teljes ügyeleti időszakban, hétköznap 16:00-08:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon egész nap hívható. Tekintettel arra, hogy 2023. január 1. napjától kikerült a feladataink köréből az ügyeleti ellátás biztosítása és a 2024. február 1. napjától az Országos Mentőszolgálat teljeskörűen biztosít-

ja az ügyeleti ellátást, az alapellátáshoz kapcsolódó központi orvosi ügyelet biztosítására kötött, határozatlan időre szóló Együttműködési megállapodás fenntartása a továbbiakban nem indokolt.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	1	108	10,50
2018	0	2	1	1	105	7,66
2019	0	2	1	1	98	5,23
2020	0	2	1	1	80	6,12
2021	0	2	1	1	77	6,65
2022	0	2	1	1	83	5,64

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrés lehetősége mára megszűnt, ugyanis Fejér Vármegye nem tartozik a veszélyeztetett vármegyék közé. Tüdőszűrésre a település lakosai Csákvárra mehetnek, ahol 40 év felett, illetve orvosi beutalóra a szűrés ingyenes, más esetben térítés ellenében vehető igénybe a szolgáltatás.

Ugyanakkor örömteli a kétévenként helyben biztosított mammográfiai szűrés, mely a 45-65 év közötti nőket célozza meg.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek kötelező szűrővizsgálata a védőnő és a házi orvos által rendszeresen megtörténik. Rehabilitációs ellátás helyben nincs.

A sportolási lehetőségek: száma egyre nő Etyeken. A sportoláshoz való motivációban sokat segítenek a helyi civil sportegyesületek is.

Az Etyek Sportegyesület üzemeltetésében van a Molnár Béla Sportcentrum, mely a futball sportág gyakorlásán túl teret ad a szabadban végezhető erőnléti edzéseknek, kortól függetlenül, hisz az iskoláskorú gyermekektől a „öregfiúig” mindenki megtalálhatja a maga korosztályát.

2021. decemberében sok sportolni vágyó öröme megnyílt Etyeken a konditerem a Látogatóközpont (Ötház u.2/A) emeletén, mely professzionális edzőgépekkel, sporteszközökkel lett felszerelve. A megépült kerékpárutak újabb lehetőséget jelentenek a sportolni vágyók számára. Nyitott kerékpársáv létesítésére került sor a Körpince utcában és a Körpince közben. Etyeken az alábbi kerékpárutak találkoznak: Etyek-Bicske-Tarján kerékpárút (2019-2020-ban épült), Budapest-Balaton kerékpárút és Etyek-Gyúró-Tordas-Martonvásár-Ercsi kerékpárút. 2023-ban épült meg a Pumpapálya a gyerekek nagyöröme, ahol már színvonalas verseny is került megrendezésre. 2023-ban egy kötélmászó sportpálya került kialakításra a pumpapálya mellett. A település és környéke adottságainak köszönhetően egyre többen túráznak rendszeresen, akár lakossági szerveződés keretein belül is.

Az idősebb generáció számára heti két alkalommal átmozgató tornára ad lehetőséget a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény.

Fentiekén túl a településen szép számban vannak testmozgási lehetőséget biztosító csoportfoglalkozások (jóga, zumba, jazz balett,), illetve az iskola helyet biztosít karate edzésekhez, a téli futball edzésekhez, felnőtt amatőr röplabdázni szerető csapatnak is.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

A Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény szociális, pszichológiai és gyermekjóléti szolgáltatásokat biztosít Etyek nagyközség családjai, felnőtt és gyermek lakossága számára. A szolgáltatásokat állami normatívák felhasználásával és önkormányzati költségvetésből Etyek Nagyközség Önkormányzata finanszírozza, azok a település lakosai számára költségmentesek. A” Családsegítő” csapata elsősorban a családok problémáiban nyújt segítséget, ami lehet: anyagi természetű, válság vagy családi krízisek; válás, költözés, függőség, gyász, betegség, szülő elvesztése. Gyermekeink testi –lelki védelme mindannyiunk számára fontos, ezért feladatunk, hogy az óvodával, iskolával és a szülőkkel szoros együttműködésben tudjunk maradni. A Covid - krízis gyermekeinket és a szülőket nagyon megviselte, mert otthonra hárult minden feladat, miközben a szülők a létfenntartásért küzdöttek. A családsegítő csapata sok családlátogatással, adományokkal kívánt reményt nyújtani.

Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény szolgálata igen sokoldalú. A család és gyermekjóléti szolgálat célja a gyermekek védelme és a családok segítése. Ezen feladatok közé tartozik a gyermeki jogokról való tájékoztatás, hivatalos ügyek, támogatások intézésének segítése.

Gyermekjóléti szolgáltatás keretein belül családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás, ill. ezen ellátások megszervezésében, elérésében támogatás nyújtása. Szabadidős programok szervezése (klubok, szakkörök, táborok), válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása. Óvodával, iskolával és a szülőkkel szoros együttműködés

fenntartása. A gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a veszélyeztetettség észlelése és a jelzőrendszer működtetése. A helyzet feltárása, megoldási javaslat készítése, az együttműködés fenntartása a jelzőrendszeri tagokkal (óvoda, iskola, egészségügy). Másrészt a veszélyeztetettség megszűnése érdekében feladatuk a gyermek és a család problémáinak rendezése szociális munkával. Foglalkoznak ilyenkor a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásával, a családi konfliktusok megoldásának elősegítésével különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében. Szervezési, szolgáltatási, gondozási feladatokat látnak el.

A családsegítés: szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás, pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájárulás megszervezése. Családon belüli működészavarok, konfliktusok megoldásának elősegítése, kríziskezelés, valamint közösségfejlesztő programok szervezése. Munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékosokkal élők, krónikus betegek, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik támogatása, ill. tanácsadás nyújtása számukra. Igénybe lehet venni családterápiát, illetve pszichológus segítségét.

Az idősellátás három részből áll: nappali ellátás, házi segítségnyújtás és szociális étkezés. A nappali ellátás célja, hogy elsősorban tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek számára a családi- és társas kapcsolatok megőrzésének elősegítése, új kapcsolatok kialakítása. Ennek legfontosabb eszköze a mentális segítségnyújtás, a közösségi (csoport) munka és az egyéni gondozás.

Ennek részeként az ellátásban részesülők számára kulturális programokat, életvitelre vonatkozó tanácsadást, életvezetés segítségét, egészségügyi felvilágosítást, tisztálkodási lehetőséget, vérnyomás-, vércukormérést, kirándulások, szabadidős programok szervezését, nehezen mozgó idősök gépkocsival történő klubba -, ill. hazaszállítását, segítségnyújtást hivatalos ügyek intézésében, szociális ügyintézését biztosít az intézmény. A klubban minden hétfőn és csütörtökön Meridián tornát és „Idős mozgató” tornát tartanak, amit rendszeresen 15-20 fő látogat. Szerdánként pedig a Szenior Örömtánc csoport működik az intézményben. Heti rendszerességgel kedd délután klub összejövetelt tartanak, amit a helyi lehetőségekhez valamint az évszakokhoz, közelebbi ünnepekhez igazítanak. Napközben lehetőség nyílik televízió nézésre, különféle társasjátékok használatára valamint az előfizetett napi –és heti lapok illetve házi könyvtárunk olvasására, lehetőség van internet hozzáférésre is. Minden évben méltó módon emlékeznek meg az Idősek Napjáról valamint a Karácsonyról. Különböző szabadidős programok vannak: sajtótermékek, könyvek, kártya- és társasjátékok, tömegkommunikációs eszközök, rendezvények, ünnepek megtartása. Gyakran szerveznek tavasztól őszig szalonnasütést, bográcsozást a kertben kialakított tűzrakó helyen. A klub délutánokat tartanak, gyakorta hívnak ezeken a napokon külső előadó személyt így sikerül könyv bemutatót, egészségmegőrzésről, természet gyógyászatról, bűnmegelőzésről szóló előadást szervezni, de úti beszámolókat, névnapozásokat, zenés összejöveteleket, filmvetítéseket is gyakran rendeznek.

Egészségügyi ellátás keretein belül felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, mentális gondozás szerepel. Rendszeresen fogadják ingyenes látás – és hallásszűrő cégek jelentkezését. Lehetőség van a személyi higiénéről való gondoskodásra, tágas zuhanyzót, hajszárítót vehetnek igénybe az ellátottak. Nagy kapacitású mosógépben ruhane-

mű tisztítására és szárításra is van mód. Társalgó szobát otthonosan rendezték be, igyekeznek barátságos hangulatot teremteni a környezettel is, hogy csökkentsék az intézményi megjelenést. A házi segítségnyújtás: a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés, a háztartási tevékenységben való közreműködés, illetve személyi gondozás keretében a segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, gondozási és ápolási feladatok tartoznak.

A házi gondozó a házi segítségnyújtás során együttműködik az egészségügyi és szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel. A szakápolási feladatok ellátása nem tartozik a házi segítségnyújtás tevékenységi körébe, ebben az esetben fennáll a jelzési kötelezettség az otthonápolási szolgálat felé. Az önkormányzat a Hivatal melletti épületben egy helyi vállalkozó által üzemeltetett konyhán biztosítja a szociális étkeztetést, melynek keretében napi egyszeri meleg ételmelet kapnak a rászorulóknak. A gyermekétkeztetés az Óvoda által, önkormányzati rendeletben foglaltak figyelembevételével kerül biztosításra.

Elmondhatjuk, hogy a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény áldozatos munkájának köszönhetően, a rászorulóknak bizalommal keresik fel az intézményt, amely valamennyi szociális alapszolgáltatást biztosít a rászorulóknak számára.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottsága (Pénzügyi Stratégiai Bizottság), a képviselő-testület hivatala látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 6 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülészik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános vagy zárt ülés tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett, valamint a település honlapján megjelentetett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

A közművelődés egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek: az öntevékeny, önképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási lehetőségek megteremtése. A tehetségfejlesztés, az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek, körök, klubok tevékenységének elősegítése, működésének biztosítása.

A közművelődési tevékenység támogatásának helyi formái lehetnek:

- a) az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése,
- b) a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi közművelődési szokások gondozása, gazdagítása,
- c) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek meg-

- ismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása,
- d) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása,
- e) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése,
- f) a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése,
- g) a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása,
- h) egyéb, művelődést segítő lehetőségek biztosítása, valamint
- i) a települési könyvtár közművelődési tevékenységének támogatása,
- j) a civil társadalom kulturális önszerveződő tevékenységének elősegítése, a községi lakosok életminőségének javítása,
- k) a gyermekek és fiatalok művelődésének, sportolási lehetőségeinek, művészeti tevékenységének, közösségi életének javítása,
- m) a helyi kulturális értékek védelme,
- n) a különböző életkorú és értékrendű civil közösségek művelődési szándékának igény és lehetőség szerinti segítése, működésük pályázati úton történő támogatása, tevékenységükhöz közösségi szintér biztosítása,
- o) ünnepek, bemutatók, találkozók, vetélkedők, bálók és egyéb kulturális, közösségi alkalmak rendezésének igény és lehetőség szerinti támogatása,
- p) a településsel kapcsolatos kiadványok megjelentetése, illetve ilyen kiadványok megjelentetésének kezdeményezése, elősegítése, igény és lehetőség szerinti támogatása,
- r) a helyi társadalom kiemelkedő személyiségei, közösségei tevékenységének méltatása, bemutatkozási lehetőségek biztosítása,

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	van	10 084	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2014-ben felépült Magyar-kút Könyvtár és Művelődési Ház épülete, ahol élénk kulturális élet folyik. Megnyitása óta sikeresen bekapcsolódott a helyi vérkeringésbe, a település ünnepeinek szervezésében és lebonyolításában is nagy szerepet vállal. A 2019-ben megnyílt Látogatóközpont elkészültével pedig tovább bővült a közművelődés-hagyományos közösségi kulturális értékek gondozásának lehetősége. Lehetőséget biztosít az épület a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak, helytörténetének, népművészetének, népi

iparművészetének, szellemi kulturális örökségének feltárására, megismertetésére. Számos közösségi esemény, rendezvény helyszínéül szolgál.

Etyeki Műhely Galéria: Az alapítványt Tolcsvai Béla, Kossuth-díjas zeneszerző, előadóművész alapította 2020-ban az etyeki művészcsalád barátjaként, tisztelőjeként. Az alapítvány célja a Magyar Örökség-díjas Csókos Varga Györgyi és Csákvári Nagy Lajos képzőművészek által a hetvenes években létrehozott Etyeki Műhely elnevezésű művészeti közösség örökségének ápolása, alkotó tevékenységének kutatása, bemutatása, szellemiségének folytatása, integrálása mind a helyi kulturális életbe, mind a hazai és nemzetközi művészeti színtérbe. Az alapítvány célja a magyar kultúra, a hagyományok ápolása és azoknak a kulturális kezdeményezéseknek az ösztönzése, támogatása, amelyek tágabb értelemben a magyar kulturális örökséget képezik. Saját kiállításokon, műhelyfoglalkozásokon és szimpóziumokon kívül teret adnak határokon belülről és túlról meghívott kulturális programoknak és művészeknek. Támogatják a hagyományörzést, az alkotómunkát és tehetséges fiatal művészeket.

Magyar-Kút címmel jelenik meg Etyek kulturális, közéleti havilapja, melyben tájékozódhatunk az aktuális programokról, hírekről, rendezvényekről, eseményekről, a településünk valamennyi lakóját érintő kérdésekről. Az újság mindenki számára ingyenesen hozzáférhető. Így olyan lakosokhoz is eljutnak a településünket érintő aktuális információk, akinek nincs lehetősége semmilyen elektronikus médiafelület eléréséhez.

Közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások: Településünkön etnikai konfliktusok nem léteznek, azok kezelésére nincs szükség.

Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai: A helyi közösségi szolidaritás erős, számos helyi vállalkozó egy-egy lakossági megmozdulás, felújítás alkalmával társadalmi munka keretében segíti a nemes célok megvalósítását.

A szülői munkaközösségek (óvoda, iskola) aktívan tevékenykednek a településen. Adománygyűjtéseik elsősorban a gyermekekre fókuszálnak. Játékvásárlással, játszóeszközök felállításával jobb, tartalmasabb körülményeket biztosítanak számukra, összefogott társadalmi munkával szépítik az intézmények környezetét. A Segítőkéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény sok adományt közvetít a lakosság felé, célzottan keresik meg kinek, mire van szüksége. A Székesfehérvári Egyházmegyei Karitás Etyeki Szervezetével, és más támogató civil egyesülettel igyekeznek hatékony segítséget nyújtani a rászorulóknak.

Az adományozás meghatározó résztvevője a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény, hiszen a használt, de még jó állapotban lévő ruhaneműt, játékokat, apróbb használati tárgyakat, bútorokat ők fogadják és közvetítik a rászoruló lakosság részére. Gyűjtik és a lakosság felé ingyenesen kölcsönözhetővé teszik a mozgást, betegápolást segítő eszközöket (kerekesszék, szobavécé, bot, járókeret, betegágy, babakocsi, stb.). Ezek az eszközök szinte állandó kihasználtságban vannak a lakosság által, sajnos nagy igény mutatkozik rájuk. Rászoruló, több gyermekes családok megsegítésére iskolászer gyűjtés is működik az intézményben. Szükség esetén az Intézmény segítségkérő felhívást tesz közzé a honlapján illetve a segítői e-

mail láncukon és a közösségi médián keresztül is. Ezek a felhívások soha nem maradnak eredmény nélkül. A lakossági összefogás és intézmény által működtetett karácsonyi cipős doboz akcióval sok családnak tudtak segítséget nyújtani. A cipős doboz akción felül tartós élelmiszergyűjtést szervez az intézmény a helyi CBA áruházban, illetve támogatói levél formájában keresnek fel minden évben helyi vállalkozókat melyben kérik csatlakozásukat az adománygyűjtő kezdeményezéshez.

Helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei: Az Etyeki Németek Egyesülete azzal a céllal alakult, hogy a német kultúrát és hagyományokat ápolja, valamint a még fellelhető tárgyi emlékeket összegyűjtse és megőrizze. Fő célja a hagyományok, a németnyelv és a nemzetiségi kultúra ápolása, terjesztése, a képviselők, régi használati tárgyak megőrzése, az ének-, zene- és táncművészet továbbadása. Nemzetiségi tájházként és civil vagy családi rendezvények, egyéb programok helyszínül is szolgál az év minden napján.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Etyeken Roma Nemzetiségi Önkormányzat (ERNÖ) működik. Képviselő-testületük 3 tagból áll. Az ERNÖ nagy hangsúlyt fektet a gyermekek megfelelő oktatására, támogatására. Minden évben – költségvetése erejéig – díjazza a legjobban tanuló roma gyermekeket, ezzel is ösztönözve őket a tanulásra. Önkormányzatuk az óvoda- és iskolakezdés nehézségeit igyekeznek csillapítani minden évben, illetve segítséget nyújt a karácsony előtti időszakban is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az ellátatlan munkanélküliek száma magas, elhelyezkedési esélyük alacsony iskolai végzettségük miatt korlátozott	A közfoglalkoztatás hatékonyabb megszervezése
Tűzelő hiánya a háztartásokban.	Tűzifa támogatás fenntartása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 218	2 278	4496	49,33%	50,67%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			132	2,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	369	372	741	8,21%	8,27%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	91	86	177	2,02%	1,91%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

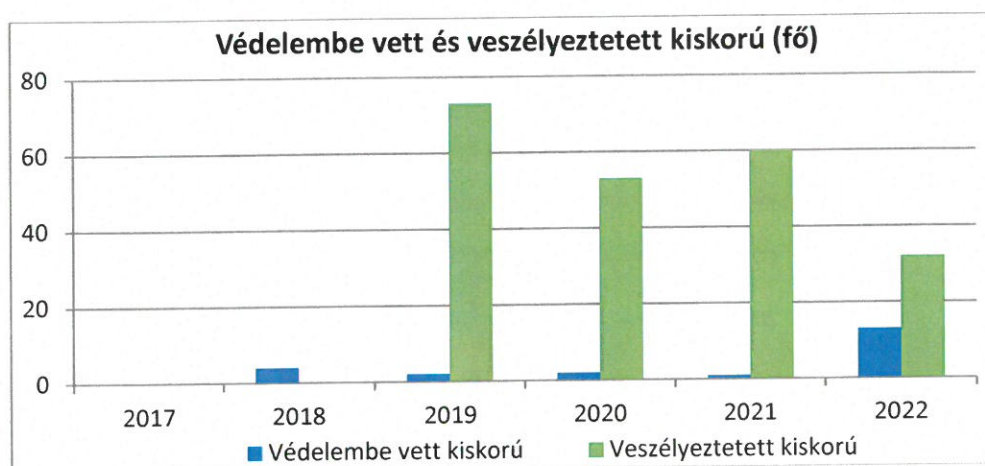
Etyek állandó népességének száma 4496 fő, ebből a 0-17 évesek száma összesen 105 fő, vagyis Etyek kifejezetten jó mutatóval rendelkezik a gyermekek számát illetően. Etyek Nagyközség Önkormányzata kiemelt figyelmet szentel a településen élő gyermekkorúakra és jogszabályi kötelezettségein túl is fokozott védelmet és egyenlő esélyeket igyekszik biztosítani számukra. A Gyvt. értelmében „A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység”. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A jogszabály a települési önkormányzat jegyzőjének feladatai közé sorolja a pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, illetve a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közül a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

A település jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, melynek célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a természetbeni támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	4	0
2019	2	73
2020	2	53
2021	1	60
2022	13	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt évek során csökkent a védelembe vett kiskorú gyermekek száma. A kiskorúak veszélyeztetettségének vezető oka még mindig a szociális helyzetük. Ezt követi a családi problémák, válás, munkanélküliség okozta problémák és csak elenyésző esetben tapasztalható veszélyeztetettségi okként az elhanyagolás vagy a fizikai és érzelmi bántalmazás.

A gyermeket körülvevő környezeti közegnek meghatározó szerepe van a problémák felismerésében és kezelésében. Elsődleges szerepe van a családnak. Sok szülő küzd nevelési problémákkal, a gyermekkel sokszor eszköztelennek érzik magukat. A helytelen életvitel anyagi nehézségeket is von maga után. Sok család küzd közüzemi díjtartozással, amit csak nehezen vagy egyáltalán még részletekben sem tud kifizetni. Az elmúlt időszakban megemelkedett az érzelmi és lelki elhanyagolás, és sajnos a családokon belüli bántalmazás is.

Kamasz korosztálynál a terhelt családi háttér mellett a kortárs csoport negatív hatása is érvényesül, ami aztán kivetül a tanulási, magatartási helyzetre is.

Az iskolában, óvodában van deviáns, normaszegő, magatartási zavarokkal küzdő gyermek, illetve vannak szorongással küzdő gyerekek is, melyet kevésbé látható jelek miatt nehéz felismerni.

A hatékony együttműködés elengedhetetlen, hiszen a különféle speciális szolgáltatás (családterápia, mediáció, pszichológiai ellátás) csak a Központon (Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ - Kapcsolat Központ) keresztül vehető igénybe, többnyire Bicskén.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	48
2018	34
2019	43
2020	31
2021	22
2022	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

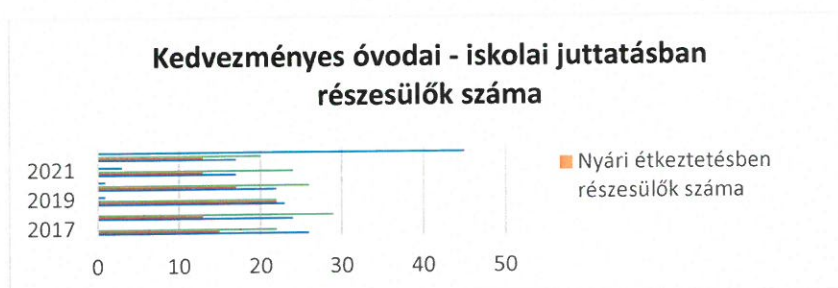
Az anyagi problémák még mindig vezető helyen állnak a hátrányos helyzet okai tekintetében. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma ugyan csökken, de még így is sokan vannak, akik munkanélküliségük (alkalmi munkavállalás) miatt csekély jövedelemből, sokszor csupán a gyermekek után járó juttatásokból kénytelenek boldogulni. Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a Nefelejcs Német Nemzetiségi Óvoda által oldja meg.

Etyek Nagyközség Önkormányzata jogszabályi kötelezettségének megfelelően az évközi szünetek (őszi, téli, tavaszi) és a nyári tanítási szünet időtartamára ingyenes étkezési lehetőséget biztosít a településen élő hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Az ingyenes szünidei étkezés az érintett gyermekek szüleinek kérelme alapján vehető igénybe az Óvoda ebédlőjében az étel helyben történő elfogyasztásával. Tekintettel arra, hogy a településen élő hátrányos helyzetű gyermekek száma évről évre csökken, a szünidei gyermekétkezésben érintettek száma elenyésző. Fentiekén túl a rászoruló gyermekek étkeztetésének normatív kedvezményeit az Önkormányzat saját költségvetése terhére kiegészíti az Etyek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális alapszolgáltatásokról és gyermekjóléti alapellátásokról, valamint a gyermekétkeztetésről szóló 7/2021. (V.14.) önkormányzati rendelete alapján. Amennyiben a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 250 %-át, 50 %-os díjkedvezmény kérhető. Azok számára akik, ebből kiszorulnak, 25 %-os kedvezmény igényelhető, amennyiben:

- a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 300 %-át
- gyermekét egyedül nevelő családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-át.

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	26	15	22	n.a.	n.a.	0
2018	24	13	29	n.a.	n.a.	0
2019	23	22	22	n.a.	1	0
2020	22	17	26	n.a.	1	0
2021	17	13	24	n.a.	3	0
2022	17	13	20	n.a.	45	0

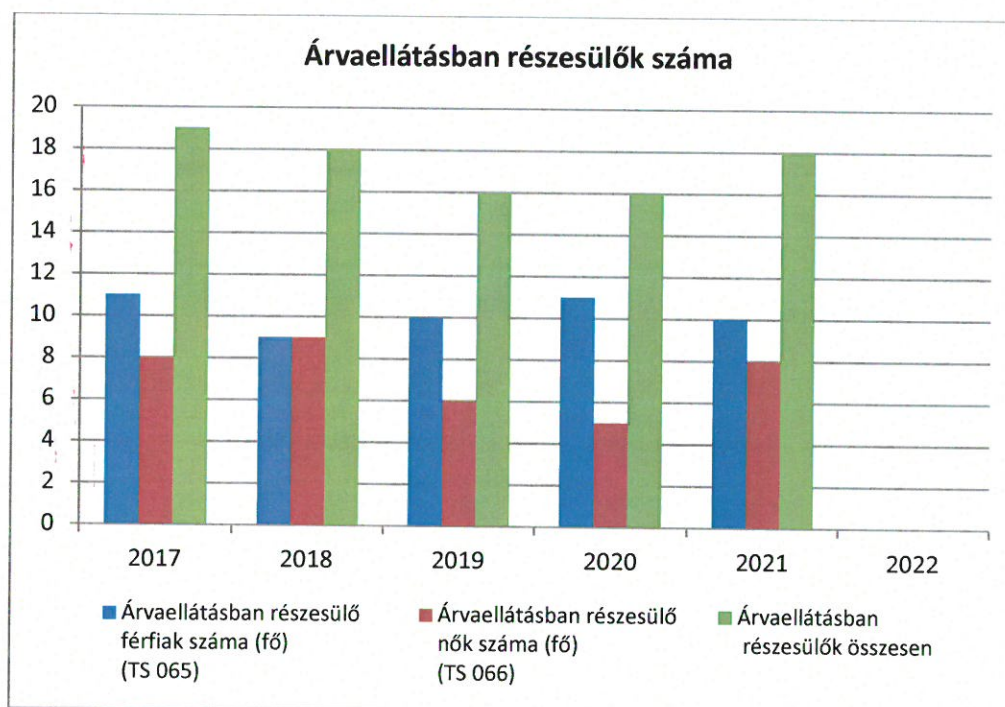
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Segítő Kéz vezetője tájékoztatása szerint 2023. évben három gyermek vesztette el szüleit és lett árva, akik közül kettő gyermekotthonba került egyet pedig „befogadott” egy etyeki család. Öt gyermek lett félárva az egyik szülő elvesztése miatt. Ezeknek a családoknak az ügyintézésben nyújtottak segítséget, valamint természetbeni adományban részesítették őket. A segítő beszélgetésekkel mentális támogatásban igyekeztek a családsegítők a család mellett állni ezekben a nehéz helyzetekben.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	11	8	19
2018	9	9	18
2019	10	6	16
2020	11	5	16
2021	10	8	18
2022	nincs adat	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya:

Az 1941-es népszámláláskor 4033 fő lakott Etyeken. Az anyanyelvi megoszlás a faluban a következőképpen alakult: magyar: 867 (21,5%), német: 3153 (78,2%), egyéb: 11 fő (0,3%). Magyarul tudott 3278 személy (81,3%). Nemzetiségi hovatartozás szerint: magyarnak vallotta magát a lakosság 42,6%-a (1717 fő) és németnek 2307 (57,2%), míg egyébnek 9 fő (0,2%). Ezen adatok egyúttal azt is jelzik, hogy lényegében a magukat németnek vallókat telepítették ki a háborút követően, akik helyére Magyarország különböző részeiből változatos szociokulturális hátterű magyar ajkú lakosság került.

A 2011-es népszámlálási adatok szerint Etyek lakosságának 89,3%-a vallotta magát magyarnak (3524 fő), 5,2%-a németnek (205 fő), 2,4%-a pedig cigánynak (94 fő). A fennmaradó 3,1%-ban magukat görögnek (3), horvátnak (3), örménynek (3), románnak (30),

szerbnek (9), szlováknak (10) és ukránnak (7 fő) vallók találhatók, de volt 00,2-,2%-nyi kínai (6) és orosz (6 fő) is.

A két népszámlálás adataiból jól kivehető, hogy 70 év elteltével a ki- és betelepítéseknek köszönhetően a korábbi egyértelmű német nemzetiségi dominancia, döntő többségű magyar lakossággá alakult át, az össznépeség közel azonos száma mellett.

A legfrissebb adatok alapján: Etyek lakossága 4629 fő, ebből 96,2%-a vallotta magát magyarnak (4528 fő), 3%-a németnek (139 fő), 0,8%-a pedig cigánynak (36 fő). Ezen kívül elenyésző számban vallották magukat románnak (4), szerbnek (5), szlováknak (3) fő.

A legkorábbi népszámlálás adataiból jól kivehető, hogy több évtized elteltével a ki- és betelepítéseknek köszönhetően a korábbi egyértelmű német nemzetiségi dominancia, döntő többségű magyar lakossággá alakult át, az össznépeség közel azonos száma mellett.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete: Magyar állampolgársággal nem rendelkező Etyeken élő gyermekek számára vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői: Erre vonatkozóan sem rendelkezünk adattal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, érzelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A szegregátumban élő gyermekek fejlődésére, megfelelő lakhatási, családi körülményeinek vizsgálatára a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény szolgálata nagy hangsúlyt fektet. Folyamatos a kapcsolattartás a veszélyeztetett gyermekek családjaival. A család és gyermekjóléti szolgálat célja a gyermekek védelme és a családok segítése. Ezen feladatok közé tartozik a gyermeki jogokról való tájékoztatás, hivatalos ügyek, támogatások intézésének segítése. Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás, ill. ezen ellátások megszervezésében, elérésében támogatás nyújtása. Szabadidős programok szervezése (klubok, szakkörök, táborok), válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, óvodával, iskolával és a szülőkkel szoros együttműködés fenntartása. A gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a veszélyeztetettség észlelése és a jelzőrendszer működtetése. A helyzet feltárása, megoldási javaslat készítése, az együttműködés fenntartása a jelzőrendszeri tagokkal (óvoda, iskola, egészségügy). Másrészt a veszélyeztetettség megszűnése érdekében feladatok a gyermek és a család problémáinak rendezése szociális munkával. Foglalkoznak ilyenkor a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásával, a családi konfliktusok megoldásával.

nak elősegítésével különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében. Szervezési, szolgáltatási, gondozási feladatokat látnak el.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Jogszabály szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükség-lakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

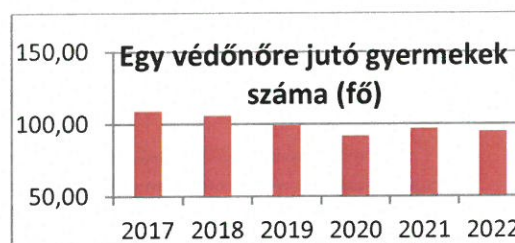
- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A településen 2 védőnői körzet működik. A védőnők heti rendszerességgel, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában tartják a tanácsadásaikat.

A kisgyermek, óvodások ellátásán felül az általános iskolás gyermekek ellátása is a feladatkörükbe tartozik. Az iskolában, óvodában rendszeres szűréseket végeznek. A jelenlegi orvosi és védőnői ellátás az önkormányzat régi tervének megvalósulása révén működik most Etyek központjában. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek védőnői szolgáltatáshoz történő hozzáféréseinek biztosítása kiemelt szerepet kap településünkön.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	2	218	109,00
2018	2	212	106,00
2019	2	199	99,50
2020	2	184	92,00
2021	2	194	97,00
2022	2	190	95,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Egészségügyi ellátás jellemzői Etyeken

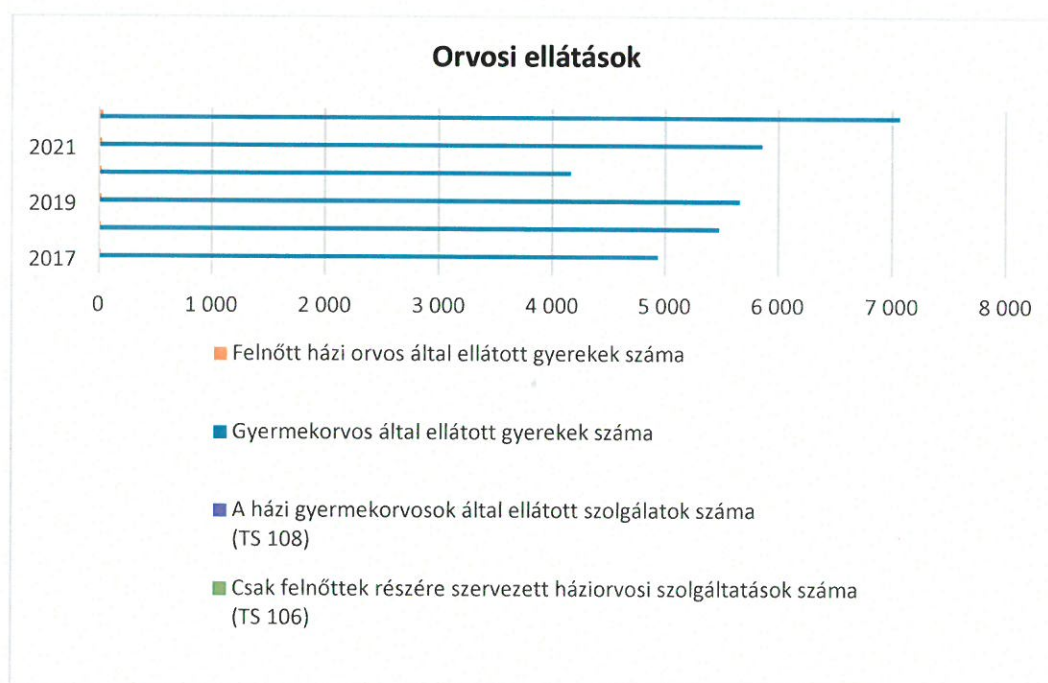
Etyeken a feladatokat két házi orvos, egy gyermekorvos és egy fogorvos látja el, feladatellátási szerződés alapján. A feladat ellátására szolgáló orvosi rendelők és a védőnői szolgálat egy épületben található. A két felnőtt házi orvos évente összesen 29 212 fős betegforgalmat lát el, közel azonos megoszlásban heti 20–20 órában, a gyermek házi orvos 12 órában évente mintegy 3120 gyermeket lát el. A jelenlegi orvosi rendelő épülete több lépcsős felújíttáson ment keresztül, de így is méltatlan a betegek ellátására. A képviselő-testület az épület felújítására pályázatot nyújtott be, mely pályázatát 2022 évben módosította. A 6/2 helyrajzi számú önkormányzati tulajdonú ingatlant jelölte ki az új egészségügyi szolgáltató épület létesítésére.

A településen új építésű, minden igényt kielégítő gyógyszerár működik megfelelő szakszemélyzettel.

A szakorvosi vizsgálatok a Bicskei Egészségügyi Központban érhetők el. A központ 22 féle szakrendeléssel várja a betegeket. Ugyanitt egynapos sebészeti ellátás is elérhető. Az orvosi ügyeletet jelenleg a Biatorbágyi Központi Ügyelet látja el Etyeken.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	2	1	4938	17
2018	0	2	1	5478	16
2019	0	2	1	5658	21
2020	0	2	1	4166	21
2021	0	2	1	5856	26
2022	0	2	1	7065	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatokból kitűnik, hogy a gyermekorvos által ellátott gyermekek száma évről évre fokozatosan növekszik, ami azzal is magyarázható, hogy folyamatosan növekszik a településen élő lakosság száma.

0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok: erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat.

Gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások:

A Segítő -Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény ellátja a családsegítés feladatait, valamint a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés

problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A komplex segítségnyújtás magában foglalja az igénybevevő ügyeinek intézésében a szükséges mértékű segítségnyújtást, tájékoztatást, információszolgáltatást, életvezetési és egyéb tanácsadást, családgondozást egyéni és csoportos problémakezelést. A gyermekjóléti szolgálat az általános családsegítés szolgáltatási feladatain túl ellátja a gyermekek családban nevelkedésének elősegítését, valamint a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. Óvodai, iskolai jelzőrendszeri tagokkal, védőnőkkel, gyermekorvossal, háziorvosokkal, körzeti megbízottakkal, polgármesteri hivatal szociális osztályával szoros és jó kapcsolatban áll a szolgálat.

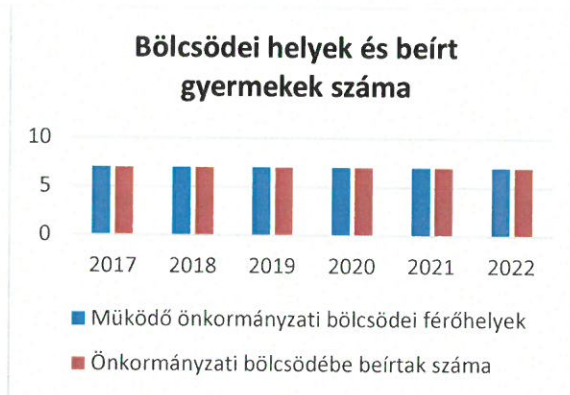
Sok esetben keresik fel az irodát ügyintézésben való segítségnyújtás céljából, akár a települési támogatásokhoz való hozzáférés kapcsán a lakosok. Az ügyintézésben való segítség a nyugdíjazás elindításától, a szolgálati idők megkérésén át, vagy a gyed, gyes, családi pótlék nyomtatványok kitöltéséig nagyon sokrétű.

A munkanélküli, felnőtt korosztály esetében az önéletrajzíráson túl, a személyes interjúra való felkészítésben, munkaköri sajátosságokat átbeszélve készítik fel a munka világára az egyént. Segítő beszélgetések, tanácsadások leginkább a családi és párkapcsolati konfliktusok, gyermeknevelési problémák, iskolai magatartási zavarok esetén társulnak munkájukhoz. Nagy számban fordulnak azonban elő életviteli nehézségek is.

Az intézmény biztosítja a mosási, tisztálkodási lehetőséget, amivel számos kliens él heti rendszerességgel. Bútorok, nagyobb háztartási eszközök közvetítését is vállalják, ilyen esetben a szállítást a családnak kell megoldani.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	7	7
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	7	7
2022	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	21	23	0	0	0	0
2018	0	0	19	21	0	0	0	0
2019	0	0	21	19	0	0	0	0
2020	0	0	21	21	0	0	0	0
2021	0	0	21	20	0	0	0	0
2022	0	0	21	21	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsőde kihasználtsága maximális volt minden évben. Sajnos nagyon hosszú a várólista, annak ellenére, hogy a településen található egy piaci alapon működő családi bölcsőde (Huncutkák és Szóló Szőlő családi Bölcsőde) is, ahol 2 csoportszobában 16 gyermek ellátásáról tudnak gondoskodni.

Etyek Nagyközség Önkormányzata célul tűzte ki egy több csoportos bölcsőde megépítését, melyet saját forrás hiányában, kizárólag pályázati támogatásból tud megépíteni. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája.

Gyermekvédelem

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a járási gyámhivatal védelembe veszi a gyermeket.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális alapszolgáltatásokról és gyermekjóléti alapellátásokról, valamint a gyermekétkeztetésről szóló 7/2021. (V. 14.) önkormányzati rendelete alapján a polgármester gyermek rászorultságára való tekintettel évente 4 alkalommal kérelemre támogatást nyújt annak a személynek, aki háztartásában kiskorút gondoz vagy 18. életévét betöltött, önálló jövedelemmel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató fiatal felnőttek eltart. A szülők ismerik a támogatás igénybevételének lehetőségét és élnek is vele szükség esetén.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított.

A településen nincs sportcsarnok, az iskola épületében található tornateremben zajlanak az iskolai testnevelési órák. A mindennapos testnevelés bevezetésével azonban a helyhiány gondot okoz. A legnagyobb problémát azonban az iskola régi és elhanyagolt épületének állapota jelenti a mindennapokban. Az épület falai vizesek és penészesek, a gyermekek egészségére nincs jó hatással az épület jelenlegi állapota.

Az óvoda is rendelkezik tornaszobával, ezt az óvodai foglalkozások keretében maximálisan ki is használnak és korlátozott számban terembérlésre is van lehetőség.

Az Etyeki Sportegyesület üzemeltetésében van a Molnár Béla Sportcentrum, mely a futball sportág gyakorlásán túl teret ad a szabadban végezhető erőnléti edzéseknek, kortól függetlenül, hisz az iskoláskorú gyermekektől a „öregfiúig” mindenki megtalálhatja a maga korosztályát.

2021. decemberében sok sportolni vágyó öröme megnyílt Etyeken a konditerem a Látogatóközpont (Ötház u.2/A) emeletén, mely professzionális edzőgépekkel, sporteszközökkel lett felszerelve. A megépült kerékpárutak újabb lehetőséget jelentenek a sportolni vágyók számára. 2022-ben épült a Pumpapálya a gyerekek nagyöröme, ahol már színvonalas verseny is került megrendezésre.

Gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei):

A gyermekétkeztetés az Óvoda révén kerül biztosításra az óvodás és iskolás korú gyermekek számára egyaránt.

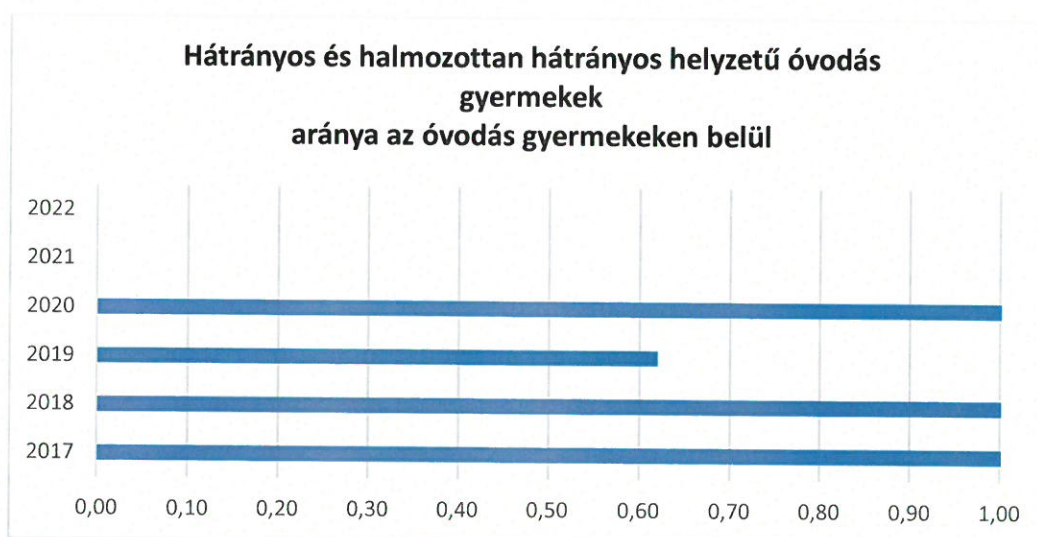
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen egy általános iskola működik, melyben egyaránt tanulhatnak a különleges bánásmódot igénylő vagy sajátos nevelési igényű gyermekek, a beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek és a kiemelten tehetséges gyermekek is. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	155	5	3,23
2018	146	2	1,37
2019	161	1	0,62
2020	145	2	1,38
2021	159	2	0,00
2022	156	2	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	320	7	2,17
2018	314	7	2,22
2019	289	9	3,11
2020	286	12	4,19
2021	254	5	1,96
2022	275	5	1,81

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

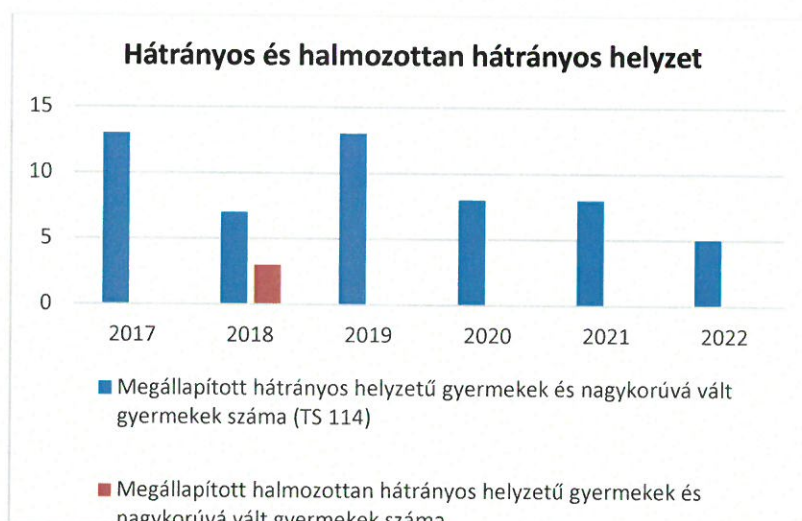
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	13	0
2018	7	3
2019	13	0
2020	8	0
2021	8	0
2022	5	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos helyzetű (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek vagy fiatal felnőtt, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, alacsony foglalkoztatottságú, vagy a gyermek elégtelen lakókörnyezetben, illetve lakáskörülmények között élő gyermek vagy fiatal felnőtt.

Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) az, aki esetében a HH-ként meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, továbbá a családjából kiemelt, szakellátást nyújtó intézményekben elhelyezett, nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2013. szeptember 1-jétől a gyermekvédelmi törvény szabályozza a HH-s és a HHH-s gyermek (ill. fiatal felnőtt) fogalmát, tekintettel e fogalomnak a köznevelés területénél általánosabb, gyermekvédelmi szempontú jelentőségére. Az újraszabályozással a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet kompenzálására a korábbinál szélesebb körben nyílt lehetőség, így például

már 0–24 éves kor között lehet igényelni a minősítést a települési önkormányzatok jegyzőitől, miközben az elbírálás alapjául továbbra is az RGYK-ra való jogosultság számít.

A társadalmi felzárkózás olyan viszonyok kialakítását kívánja meg, amelyek hosszú távon mindenki számára biztosítják a társadalmi-gazdasági részvétel alapfeltételeit. A gyermekkori hátrányok feltárása és mielőbbi leküzdése kulcsfontosságú a későbbi boldogulás szempontjából. A nehéz sorsú gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése, minél sikerebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében a gyermekjólét és a gyermekvédelem komplex rendszere kínál többféle beavatkozási lehetőséget.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése szerinti, 2024. január 23-i állapotnak megfelelő statisztikai adatok Etyek Nagyközségre vonatkozóan:

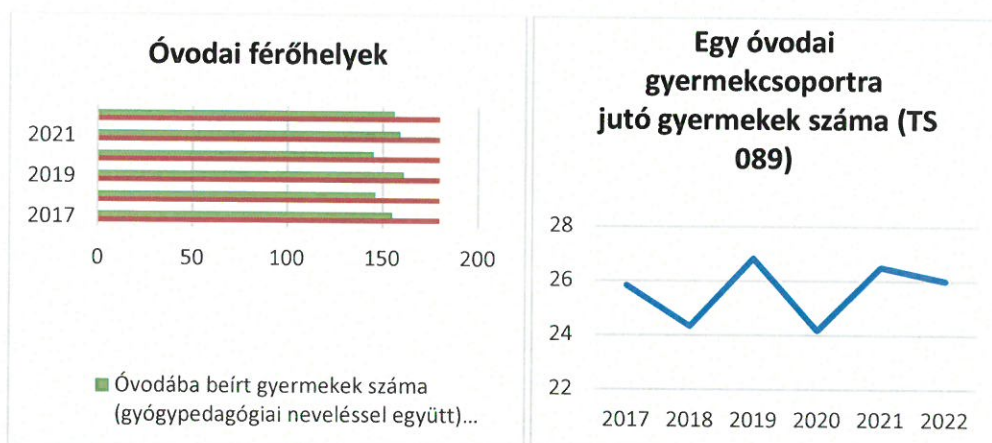
- összes HH-s gyermek: 2 fő, ebből
 - óvodás korú: 0 fő
 - alapfokú intézménnyel tanulói jogviszonyban álló: 1 fő
 - középfokú intézménnyel tanulói jogviszonyban álló: 1 fő
- összes HHH-s gyermek: 5 fő, ebből
 - óvodás korú: 2 fő
 - alapfokú intézménnyel tanulói jogviszonyban álló: 3 fő
 - középfokú intézménnyel tanulói jogviszonyban álló: 0 fő

A településen egy napközi otthonos óvoda működik hat óvodai csoporttal.

Az óvodai csoportlétszámot a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. írja elő. Etyeken az óvodába jelentkező gyermekek létszáma miatt a fenntartó a maximális csoportlétszámot 20%-kal megemeli, így biztosítva a jelentkező gyermekek elhelyezését. Ezzel az óvodai létszám gyermeklétszám csoportonként maximum 30 fő, az egész óvodára tekintve 180 fő. A csoportlétszámok Etyeken évek óta elég magasak, így elmondható, hogy maximális az Intézmény kihasználtsága.

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	214	6	180	1	155	0	0	26
2018	209	6	180	1	146	0	0	24
2019	206	6	180	1	161	0	0	27
2020	205	6	180	1	145	0	0	24
2021	219	6	180	1	159	0	0	27
2022	225	6	180	1	156	0	0	26

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2002-ben az önkormányzat saját erejéből építette meg az óvoda jelenlegi épületét. Óvodánk félhektáros területen helyezkedik el, forgalomtól elzárt helyen. 2014-ben só-szobával bővült, és kertje, udvara is folyamatosan fejlődik pályázati források segítségével. A jövőbeni terveink között szerepel az épület teljes körű korszerűsítése és felújítása, mivel az épület teljeskörű felmérése alapján kiderült, hogy az a kor igényeinek már nem felel meg.

Hagyományos óvodai feltételek között, a németajkú lakosság igényeinek való megfelelés, a természeti környezetünk sajátosságait figyelembe véve, értékeit megtartva alakítottuk ki óvodai nevelési rendszerünket. Óvodai program a német nyelv és hagyományai, a környezet és annak szépségének megismerését, védelmét emeli ki, a hagyományok közvetítését a népszokások és művészetek segítségével. Helyi sajátosságaikból adódóan hangsúlyos szerepet kap az egészséges életmód kialakítása. Hangsúlyt fektetünk a személyes képességek fejlesztésén kívül a speciális kompetenciák fejlesztésére is.

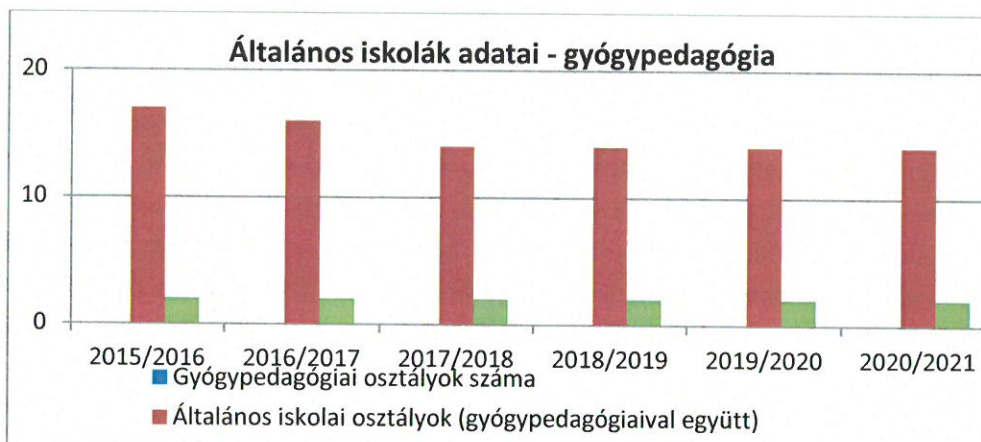
Az óvoda hat csoportszobával rendelkezik, összesen 180 gyermek fogadására alkalmas, német nemzetiségi hagyományokat ápoló iskolai előkészítő oktatást végző nevelési intézmény. A gyermekekkel jelenleg 10 óvodapedagógus, egy vezető, hat dajka, egy fejlesztő pedagógus és kettő pedagógiai asszisztens foglalkozik, munkájukat az óvodatitkár segíti. Ezen felül az óvoda konyhájában hat konyhai munkatársat foglalkoztatnak, akiknek nem csupán az óvodásokra, hanem az általános iskolásokra is biztosítaniuk kell a melegétel-ellátást. Az óvoda állandó fejlesztőpedagógusi státussal is rendelkezik, így helyben tud segíteni a beilleszkedési, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyermekeken. Szükség szerint logopédiai és gyógytestnevelés foglalkozás is a gyermekek rendelkezésére áll. Fontosnak tartjuk az ingyenes, utazó gyermek pszichológiai tanácsadás biztosítását gyermekeink lelki és érzelmi fejlődése érdekében, azonban a tanácsadás forrásának biztosítása saját forrás hiányában jelenleg nem lehetséges.

Az óvodában, helyben üzemelő konyha szolgálja az egészséges étkezést és látja el egyben az iskolai étkeztetés feladatait is. A megnövekvő igények miatt azonban szükségessé vált a konyha teljes korszerűsítése is.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	17	2	19,00	0,62
2018	0	16	2	18,81	0,00
2019	0	14	2	20,43	0,70
2020	0	14	2	20,43	3,85
2021	0	14	2	18,21	3,14
2022	0	14	2	19,60	0,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkorm. Adatgyűjtés.

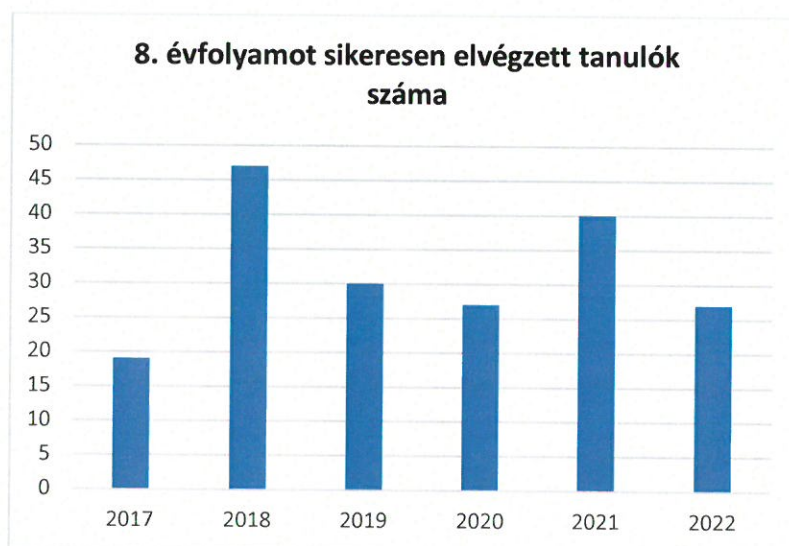

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	19
2018	47
2019	30
2020	27
2021	40
2022	27

Forrás: TeIR, KSH
Tstar,

Önkorm. Adatgyűjtés

Az oktatás területén nincsen hátrányos megkülönböztetés, sem szegregációs jelenség. Az Etyeki Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola a KLIK Székesfehérvári Tankerületéhez tartozó számos intézmény egyike. Etyeken jelenleg három épületben, 25 pedagógus, 3 óraadó szakos pedagógus, 3 nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő, 14 osztályterem, hat szaktanterem és egy tornaterem szolgálja 226 diák oktatását. A diákok közül 11 bejáró érke-

zik Etyekre más településről. Jelenleg a sajátos nevelési igényű gyermekek száma 23, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók száma szintén 23. Az általános iskola ellátja a nappali rendszerű nevelési-oktatási feladatokat az alsó és felső tagozaton, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését. Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása: "Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog."

A Magyar utcai épület 1948-ban lett az Állami Általános Iskola főépülete. 1955-ben a Földműves Szövetkezet a Magyar utcai épület mögötti udvart átengedte az iskolának. Az intézmény az 1956/57-es tanévben megkapta a pártház régi nagytermét, amelyből tantermet alakítottak ki. 1960-ban készült el a tornateremhez tartozó öltöző és szertár. Az 1969/70-es tanévben az iskola egyik földszinti terméből nevelői szobát és irodát alakítottak ki. Az 1982-84-es években fő- és válaszfalcseréket, födém- és részben nyílászáró cseréket végeztek az épületen, új gyermek és tanári mosdót alakítottak ki. A meglévő fűtési és vízellátási rendszert korszerűsítették az erőforrások nagyságrendjéhez mérten. Az épület legutóbbi részleges felújítására 2005. évben került sor.

A régi épület annyira elavult és rossz állapotú, hogy felújítása már nem lehetséges. Az éppen aktuális hibák kijavításához és azonnali elhárítást igénylő károk helyreállításához – melyek szinte mindennapos problémát jelentenek az intézmény működésében – szükséges anyagi fedezet biztosításán kívül nincs lehetősége az önkormányzatnak további pénzeszköz bevonására.

Alapfokú művészeti iskola

A zeneoktatás hivatalos engedélyét 1983-ban adta meg a Művelődési Minisztérium, ekkor létesült a bicskei körzeti zeneiskola kihelyezett tagozata, mely a jelenlegi iskola jogelődje. Etyek község 1991-ben alapított önálló művészetoktatási intézményt, a zeneoktatást az 1992-1993-as tanévtől tánc- és képző-iparművészeti ággal bővítve. Ez utóbbi fő területe a kézművesség és a textil. A kézműves oktatás célja a komplexitás, a természetes anyagok megismerése, az ősi anyagalkotási módok alkalmazása játékok, tárgyak készítésekor.

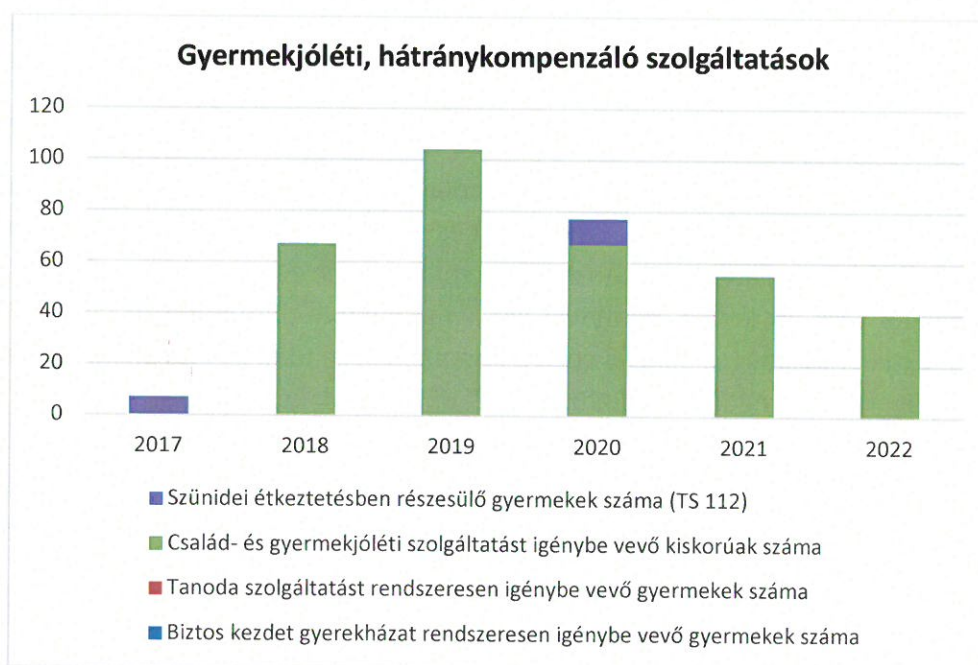
A művészeti iskolaképző- és iparművészeti oktatása egyébként az 1976 óta Csókos Varga Györgyi szellemi vezetésével működő Etyeki Műhely hagyományait folytatta. A tánc tanszak pedig a Magyar-kút Táncegyüttes utánpótlását is szolgálta népi játékok, folklórismeret és néptánc tantárgyak oktatásával.

A 2019/2020-as tanév kezdés óta a Bicskei Prelúdium Alapfokú Művészeti Iskola részeként működik tovább (Etyeki telephelyén) a művészeti oktatás: zeneoktatás, néptánc, dráma és színjáték és képző és iparművészeti szakokon.

Az évek alatt az iskola épülete nagyon megrongálódott, így a művészeti iskola néhány éve veszélybe került. A Magyar faluprogramon elnyert pályázati összegből és a település lakóinak összefogásából sikerült az épület belső rekonstrukcióját részben megvalósítani. A fentiekből is kitűnik, hogy iskolánk épülete, sajnos állandó renoválásra szorul, így valóban elérkezettnek látszik az idő arra, hogy épüljön egy új, mindent igényt kielégítő általános iskola és sportcsarnok a jövő nemzedéke számára.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	n.a.	7
2018	0	0	67	0
2019	0	0	104	0
2020	0	0	67	10
2021	0	0	55	0
2022	0	0	40	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti szolgáltatás keretein belül családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás, ill. ezen ellátások megszervezésében, elérésében támogatás nyújtása. Szabadidős programok szervezése (klubok, szakkörök, táborok), válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása. Óvodával, iskolával és a szülőkkel szoros együttműködés fenntartása. A gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a veszélyeztetettség észlelése és a jelzőrendszer működtetése. A helyzet feltárása, megoldási javaslat készítése, az együttműködés fenntartása a jelzőrendszeri tagokkal (óvoda, iskola, egészségügy). Másrészt a veszélyeztetettség megszűnése érdekében feladatuk a gyermek és a család problémáinak rendezése szo-

ciális munkával. Foglalkoznak ilyenkor a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásával, a családi konfliktusok megoldásának elősegítésével különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében. Szervezési, szolgáltatási, gondozási feladatokat látnak el.

2023. évben a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény szervezésében az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány támogatásával augusztus második hetében 17 etyeki iskolás gyerek táborozhatott.

A szervezés során arra törekedtünk, hogy a programok segítségével olyan élményeket kapjanak a gyerekek, amelyek a szünidő értékes, fejlődésüket segítő, hasznos együttlétet biztosítanak számukra.

A helyi gyerekeknek igyekeztünk változatos programokat összeállítani. A délutáni foglalkozásokon érdekes és izgalmas fejlesztő társasjátékokkal játszhattak a gyerekek és különböző sportversenyeken vehetnek részt.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család-és gyermekjóléti szolgálat látókörébe került, veszélyeztetett gyermekek számának emelkedése miatt szükséges a rendszeres pszichológusi tanácsadás lehetőségének biztosítása.	Ingyenes gyermekpszichológusi tanácsadás biztosítása.
Szükséges a kiemelt figyelmet igénylő és a lemorzsolódásra veszélyeztetett, illetve a tehetséges gyermekek támogatása.	Felzárkoztató és tehetségondozó program

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tévő adatok gyűjtése meglehetősen nehéz, hiszen a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni. Sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. A nők és a férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető és a társadalom részéről leginkább támogatott igazságtalanság, ami ellen nem könnyű fellépni. Ugyanakkor ezeket az egyenlőtlenségeket nemcsak azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség pazarlás, hiszen a társadalmi csoportok közötti egyenlőtlen hata-

lommeosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet, ami a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Az esélyegyenlőség legfontosabb célja a gazdasági és a szociális szférában a nők és a férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. A tapasztalatok szerint a gyermekvállalás a munkahelytől való hosszabb távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerő-piacra való visszalépésének esélyét. Ezt a hátrányt hívatott csökkenteni képviselő-testületünk azon döntése, mi szerint bölcsődét kell építeni Etyeken.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései szerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfikkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén szociális biztonság területén.

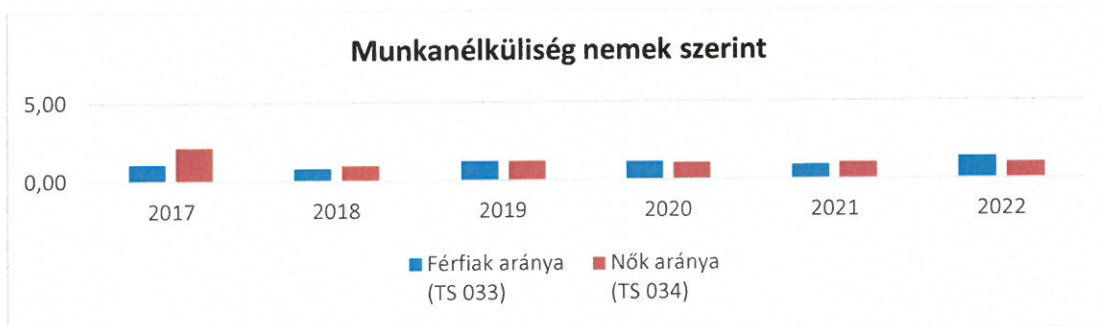
A munkaviszonnal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

A nők elhelyezkedését befolyásolja az iskolai végzettségük, a nem megfelelő szakmaválasztás, illetve a kisgyermekes anyukák esetében negatív tényező lehet a gyermek betegsége, óvodai beilleszkedése. További befolyásoló tényező lehet, hogy a gyermekvállalás miatt általában 3 évig távol van a munkahelyétől egy nő, és ezalatt az időszak alatt vagy megszűnik a munkahely, vagy olyan jellegű átalakulás történik, amely nem teszi lehetővé a továbbfoglalkoztatását, illetve olyan gyakorlati és szakmai hiányosságok gyűlnek fel, mely nyomán nehezen tud visszailleszkedni előző munkakörébe. Jelenleg az alacsony iskolai végzettségű nők esetében még nagyobb esély van arra, hogy munkahely átszervezést követően munkaviszonyuk megszűnik. Az alacsony képzettségük miatt a tovább lépésnél - újabb munkahely keresése - is hátrányban vannak. Ez különösen a nyugdíj előtt álló, egyébként is általában általános iskolai végzettséggel rendelkező nőknél jellemző. Etyek település vonatkozásában nincs arról tudomásunk, hogy a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés érne a nőket.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,07	2,16	1,62%
2018	0,79	0,97	0,88%
2019	1,24	1,23	1,24%
2020	1,16	1,08	1,12%
2021	0,9	1,05	0,98%
2022	1,4	1,03	1,22%

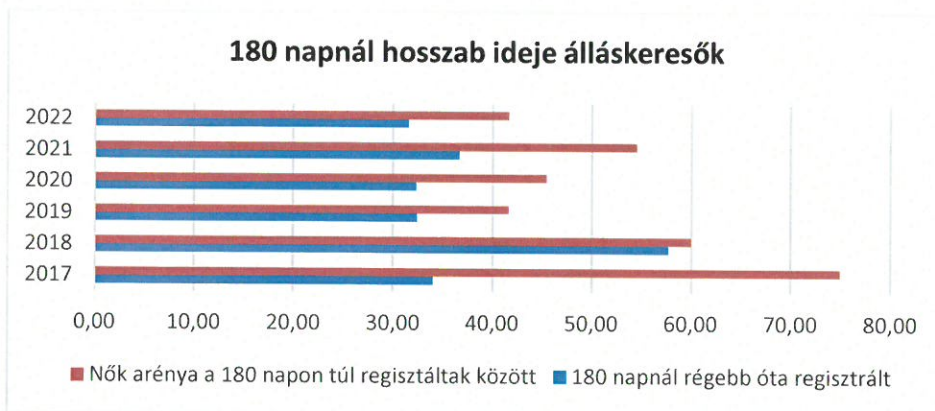
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	34,04	75
2018	57,69	60
2019	32,43	41,67
2020	32,35	45,45
2021	36,67	54,55
2022	31,58	41,67

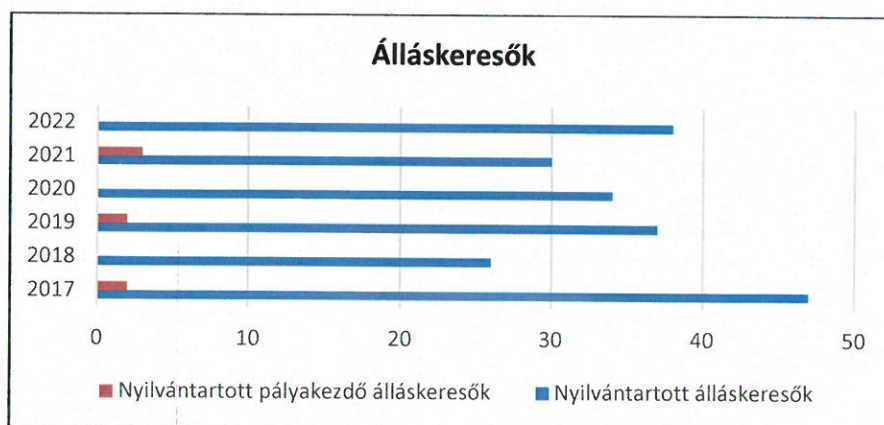
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	47	2
2018	26	0
2019	37	2
2020	34	0
2021	30	3
2022	38	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek körében a nők könnyebben motiválhatók a foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételre.

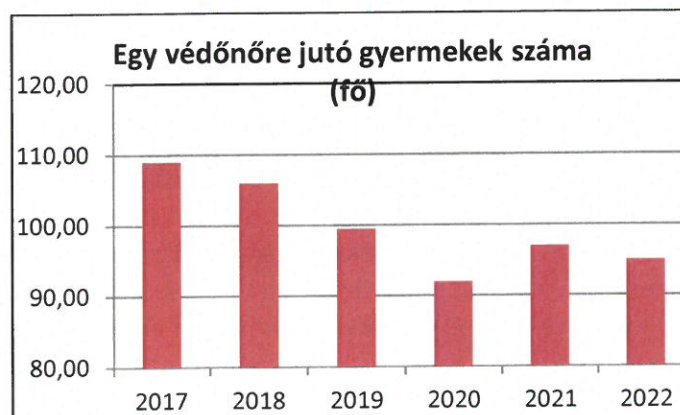
Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei rosszabbak, mint a férfiaké, valamint tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Alacsony iskolai végzettségű nők számára alkalmas munkahelyek nincsenek a településen, inkább szezonális jelleggel van lehetőség alacsony iskolai végzettséggel munkát vállalni. A foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség) nőket érintő hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett jelzés az önkormányzathoz.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	2	218	109
2018	2	212	106
2019	2	199	100
2020	2	184	92
2021	2	194	97
2022	2	190	95

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	7	7
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	7	7
2022	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	n.a.	n.a.	21	23	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	19	21	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	21	19	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	21	21	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	21	20	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	21	21	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Önkormányzatunk ennek érdekében 2014. februárjában 5 férőhellyel családi napközi szolgáltatást biztosított. A szolgáltatás népszerűségének köszönhetően még ugyan ezen év szeptemberétől a csana férőhelyeinek száma 7 főre bővült. Jogszabályváltozás okán 2017. januárjától a csana családi bölcsődéként működik tovább. A szolgáltatás térítési díj köteles, de az esélyegyenlőség biztosítása érdekében lehetőség van a jövedelem függvényében személyi térítési díjkezdvezmény igénybevételére.

A bölcsőde kihasználtsága maximális volt minden évben. Sajnos nagyon hosszú a várólista, annak ellenére, hogy a településen található egy piaci alapon működő családi bölcsőde (Huncutkák és Szóló Szóló családi Bölcsőde) is, ahol 2 csoportszobában 16 gyermek ellátásáról tudnak gondoskodni.

Etyek Nagyközség Önkormányzata célul tűzte ki egy több csoportos bölcsőde megépítését, melyet saját forrás hiányában, kizárólag pályázati támogatásból tud megépíteni. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, az anya- és gyermekgondozás a védőnői szolgálat szakmai munkájában jelenik meg elsősorban. Etyeken két védőnői körzet került kialakításra. A védőnők munkafeladatai biztosítottak, az Egészségházon belül szépen felújított rendelő várja a kismamákat.

A védőnők a gyermekvédelmi jelzőrendszer meghatározó szereplői, szoros kapcsolatot tartanak fenn és együttműködnek a helyi intézményekkel, a házi gyermekorvossal, valamint a Hivatallal.

A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását, már a várandósság idején megkezdi. A védőnő segítséget nyújt a családi és szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. A gyermekágyas szoptató anyákat a kórházból történő elbocsátást követő 24 órán belül meglátogatja a védőnő, segítséget nyújt, tanácsot ad. A 0-6 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását. Az iskolai gondozás során a védőnő legfontosabb feladata a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedésekkel a védőnő mindent megtesz a gyermekek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében. A védőnői szolgáltatásokhoz minden etyeki lakos egyformán hozzáfér.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak áll az első helyen. Mivel a családon belüli erőszak legtöbbször láthatatlan, ezért erre vonatkozóan alig állnak rendelkezésre adatok. Etyeken ugyanakkor jól működő jelzőrendszer alakult ki, így általánosságban elmondható, hogy szükség esetén a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény az érintett áldozat kérése nélkül is támogatást nyújt és a segíti a krízisben lévő nőt/anyát.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik, de a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény a megfelelő intézményi ellátás felkutatásában és igénybevételeiben is segíti a bajbajutottakat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A hivatalokban, szociális, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző és a település közéletében is magasabb a nők aktivitása, mint a férfiaké. Etyeken nem működik olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna. Az esélyegyenlőségi programnak a feladata a községünkben élő nők és férfiak esélyegyenlőségének elősegítése is. A családok és az azokban nevelkedő gyermekek kiegyensúlyozott és békés életviteléhez szükséges a nők esélyegyenlőségének érvényesítése. Az etyeki közösségi élet programjai sokaknak jelent kikapcsolódást, örömet a mindennapok során, de talán ennél is fontosabb, hogy a résztvevők, tagok életében - így a nőkből álló közösségek tagjainak életében is -, megadva a lehetőséget

közösséghez tartozásra, emberi kapcsolatok ápolására, ezzel is segítve a tagok kiegyensúlyozott lelkiállapotának, mentális egészségének megőrzésében. A Magyar-kút Könyvtár és Művelődési Ház épületében nők számára foglalkozásokat, edzéseket is tartanak mozogni szándékozóknak, mint például gerinctorna, zumba, illetve a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény épületében Meridián tornát és „Idős mozgató” tornát tartanak, amit rendszeresen többen látogatnak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők nehezen találnak munkahelyet, GYES után nehéz a munkába való visszatérés	Munkalehetőségek felkutatása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az idős népesség aránya az országos tendenciának megfelelően alakul lakóhelyünkön is. Sajnos az idősödő lakosság az egyre fogyatkozó társadalom, növekvő rétegét képezi továbbra is. A népességszámra vonatkozó prognózisok, miután nem számolnak a halandósági ráta javulásával, az idősek számának lassú emelkedését jelzik előre. A nehezebb problémát a relatív növekedés okozza, mivel csökken azon népesség társadalmon belüli aránya, amely aktív munkájával meg tudja teremteni a fedezetét a különféle szociális és egészségügyi ellátásoknak.

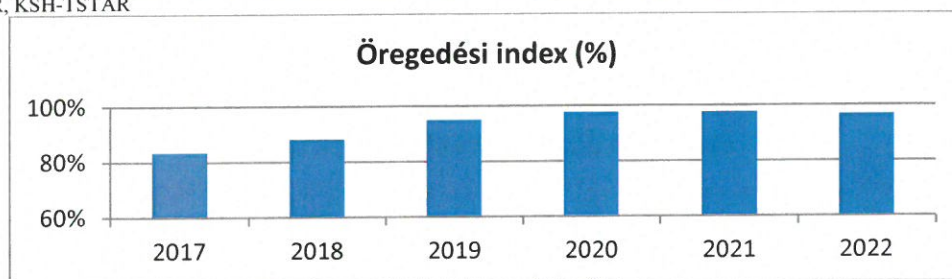
Etyek lakosságának majdnem 60%-át az aktív korúak, azaz az 18-59 év közöttiek csoportja adja, de ez az arány csökkenőben van. A 60 év feletti aránya lassan növekszik, a 18 év alattiak aránya pedig minimálisan csökken.

Jellemzően sok az egyedül élő, idős korú lakos, akiknek ellátásáról hosszútávon gondoskodni kell. A családon belüli gondoskodás leszármazók hiányában, illetve a leszármazók távoli lakóhelye miatt sok esetben nem megoldható. Önkormányzatunk egyik kiemelt célja egy időstthon megépítése, létrehozása. A lakosok segítségét szolgáló szakellátás megszervezésével megoldható lenne az önmagukról gondoskodni nem képes idős lakosok elhelyezése.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	630	755	83,44%
2018	664	753	88,18%
2019	698	735	94,97%
2020	723	741	97,57%
2021	734	752	97,61%
2022	742	767	96,74%

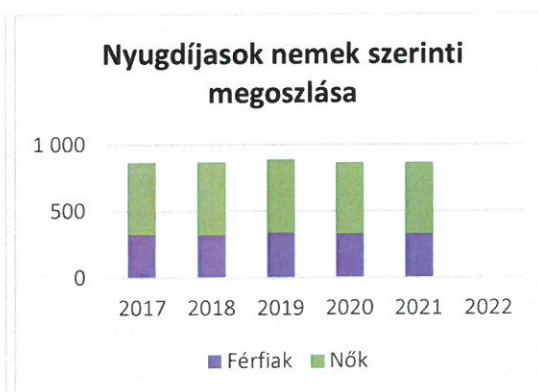
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	326	539	865
2018	321	545	866
2019	340	547	887
2020	331	532	863
2021	332	533	865
2022	n.a.	n.a.	n.a.

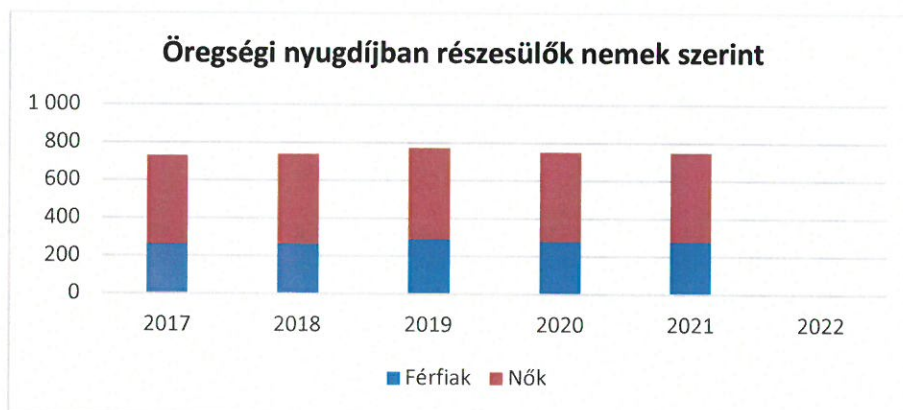
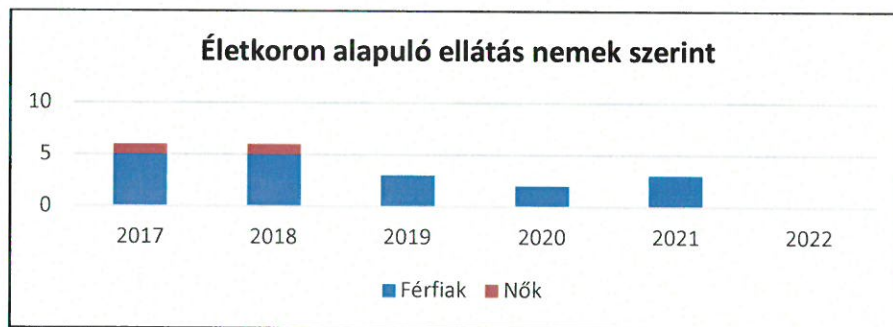
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	5	1	261	469	3	14	1
2018	5	1	263	475	1	14	2
2019	3	0	289	483	1	11	1
2020	2	0	279	472	1	9	1
2021	3	0	277	472	2	7	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A népesség a születések, halálozások és vándorlások következtében állandóan cserélődik, a nemzedékek váltakozása révén időről időre megújul. Az említett tényezők folyamatosan mó-

dosítják a kormegoszlást. A népesség korösszetétele tulajdonképpen ezeknek a folyamatoknak a változásait összegezi.

A korösszetétel változásának két irányát különböztetjük meg: az „öregedést” és a „fiatalodást”. A népességet – demográfiai szempontból – akkor tekintjük öregedőnek, ha korcsoportjai közül az idősebb korúak aránya nő. A népesség fiatalodásán az említett arányeltolódás ellenkezőjét értjük.

A demográfiai öregedés, azaz az időskorúak népességben belüli arányának emelkedése, illetve a népesség átlagos, illetve medián életkorának növekedése részben az alacsony termékenység következménye, ám az alacsony termékenység mellett nagy szerepet játszik az életésélyek javulása, az idősek abszolút számának jelentős emelkedése is. A korösszetétel változásainak harmadik összetevője a vándorlás. Ez elvileg a népesség fiatalodásának és öregedésének egyaránt tényezője lehet – attól függően, hogy milyen korúak a ki- és bevándorlók. Amikor kizárólag a demográfiai öregedésről gondolkodunk, gyakran elfelejtjük, hogy a várható élettartam növekedésével, az egészségi állapot javulásával az időskor alsó határa is felfelé tolódik. Például ma 60 évesnek lenni társadalmilag mást jelent, mint 50 évvel ezelőtt jelentett, és mást, mint amit feltehetően 50 év múlva jelenteni fog.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	47	26	37	34	30
41-45 év (TS 042)	Fő	5	n.a.	4	7	1	7
	%	10,64%	0,00%	10,81%	20,59%	3,33%	18,42%
46-50 év (TS 043)	Fő	8	2	4	1	3	5
	%	17,02%	7,69%	10,81%	2,94%	10,00%	13,16%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	3	7	4	5	3
	%	8,51%	11,54%	18,92%	11,76%	16,67%	7,89%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	1	1	1	3	5
	%	14,89%	3,85%	2,70%	2,94%	10,00%	13,16%
61 éves, vagy afelletti (TS 046)	Fő	15	13	9	7	9	8
	%	31,91%	50,00%	24,32%	20,59%	30,00%	21,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A társadalom fokozatos előregedéséből fakadó reálgazdasági kihívások részben csökkenthetők az idősebb korosztály munkaerő-piaci aktivitásának ösztönzése által. A folyamat azonban csak

akkor lehet sikeres, ha a munkavállalók akarnak és képesek is dolgozni idősebb korokban, amit erősen befolyásol a befogadó közeg, vagyis a felénk a társadalom és a munkáltatók irányából érkező diszkrimináció, és természetesen saját egészségi állapotuk és egyéb körülményeik is. A nyugdíjkorhatár emelése növeli a munkapiacról való időskori visszavonulás jellemző életkorát, vagyis az effektív nyugdíjkorhatárt. Emellett az egészségben eltöltött életek meghosszabbodása, valamint bizonyos esetekben az anyagi szükséglet következtében is nőtt az idősebb korosztály önkéntes munkaerőpiaci aktivitása, mely szintén emelte az effektív nyugdíjba vonulás korhatárát.

Az etyeki idős emberek aktív életet élnek, a legtöbbjük kertet művel és a ház körül tevékenykedik. Sokan közülük szívesen vesznek részt a társasági életben, a szervezett kirándulásokon, kulturális és szabadidő programokon.

Az idős korosztály foglalkoztatási mutatói a településen alacsonyak. Nem etyeki sajátosság, hanem általános tendencia, miszerint, aki ebben a korban munkanélkülivé válik, annak az elhelyezkedési esélye csekély, kiszolgáltatott helyzetbe kerül. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idős emberek számára a szociális alapszolgáltatásokat.

- szociális alapszolgáltatás:
 - étkeztetés
 - házi segítségnyújtás / mentális segítségnyújtás
 - idős emberek nappali ellátása

Az idős emberek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése:

A szolgáltatás célja a személyes gondoskodás azokról az időskorú személyekről, akik lakókörnyezetükben önmaguk ellátására nem képesek, illetve azokról a fogyatékos emberekről, szenvedélybetegekről, vagy pszichiátriai betegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladatok ellátásában segítséget igényelnek, továbbá azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükben visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához. Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik igénybe a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény által nyújtott szolgáltatásokat.

Étkeztetés keretében az Szt. értelmében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt

Az étkeztetés az önkormányzat éttermében egy helyi vállalkozás által üzemeltetett konyhán valósul meg szerződés útján. 2023-ban 26 fő vette igénybe a szociális étkeztetést, 4 fő helyben fogyasztással, 21 fő kiszállítással. Az ellátottak túlnyomó többsége egyedül él, sokszor

közeli hozzátartozóitól távol. Általában elmondható, hogy mozgásukban korlátozott, egészségtelen hátrányos helyzetben lévő lakosokról van szó. Az igénybe vevők közül, van, akinek életkora nem éri el az öregségi nyugdíjkorhatárt, beteg, fogyatékos, illetve jövedelme az öregségi nyugdíjminimum alatt van. Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személynek saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Ennek keretében biztosítani kell a személyi gondozási és a szociális segítség feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában történő segítségnyújtást. A házi segítségnyújtásban részesülők önkiszolgálása minden esetben korlátokba ütközik. Életkoruk, egészségi állapotuk, mentális állapotuk miatt segítségre, támogatásra van szükségük. Házi segítségnyújtásban részesülő ellátottak (17fő): 3 férfi és 14 nő, életkorukat tekintve a 68-90 éves korosztályból kerülnek ki legtöbben.

Az ellátottak közül 4 fő csak segítséggel tudja elhagyni lakókörnyezetét. Az ellátottakról elmondható, hogy szükségleteik kielégítésében szinte napi segítséget igényelnek. Az igénybevétel oka a rossz egészségi, mentális, szociális állapoton kívül, hogy vagy egyedül élnek, vagy hozzátartozóik nem tudják megoldani felügyeletüket, problémáikat.

Intézményünk próbálja a támasz szerepét betölteni. Az idősek életvitelének fenntartásában, a mindennapok nehézségeiben a gondozónő nagy segítséget nyújt és idővel nélkülözhetetlen „családtaggá” is válik. A szolgáltatást igénybe vevők naponta azonos időben várják a gondozónőjüket, mert a rendszeresség biztonságérzetüket növeli.

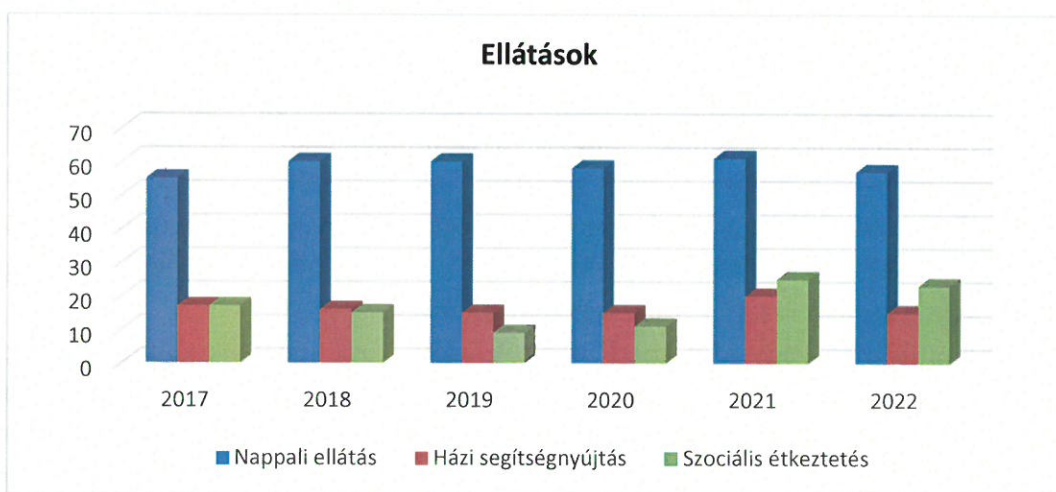
Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban, de sokan szívesen járnak az intézménybe, igénybe véve a nappali ellátás adta lehetőségeket. A Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény épületében kialakított közösségi terek egyre több és színesebb program megtartását teszik lehetővé.

Idősek nappali ellátási formája lehetőséget ad a közösségi együttlétre, társas kapcsolatokra, pihenésre. Az épület befogadó képessége 48 fő, teljes kihasználtsággal működik. A nappali ellátást 2 fő szakképzett szociális gondozónő biztosítja.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	630	55	17	17
2018	664	60	16	15
2019	698	60	15	9
2020	723	58	15	11
2021	734	61	20	25
2022	742	57	15	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A kulturális szolgáltatásokhoz az idősek éppen úgy hozzáférnek, mint bármelyik korosztály. Rendszeresen szerveznek az időseknek kirándulással egybekötött kulturális tevékenységet. pl. múzeumlátogatások, kastélylátogatás. A klubban minden hétfőn és csütörtökön Meridián tornát és „Idős mozgató” tornát tartanak, amit rendszeresen látogatnak az idős emberek. Heti rendszerességgel kedd délután klub összejövetelt tartanak, amit a helyi lehetőségekhez valamint az évszakokhoz, közelgő ünnepekhez igazítanak. Napközben lehetőség nyílik televízió nézésre, különféle társasjátékok használatára valamint az előfizetett napi –és heti lapok illetve házi könyvtár olvasására, lehetőség van internet hozzáférésre is. Minden évben méltó módon emlékeznek meg az Idősek Napjáról valamint a Karácsonyról. Különféle szabadidős programokon vehetnek részt. Gyakran szerveznek tavasztól őszi szalonnasütést, bográcsozást a kertben kialakított tűzrakó helyen. A klub délutánokra gyakorta hívnak ezeken a napokon külső előadó személyt így sikerül könyv bemutatót, egészségmegőrzésről, természet gyógyászatról, bűnmegelőzésről szóló előadást szervezni, de úti beszámolókat, névnapozásokat, zenés összejöveleket, filmvetítéseket is gyakran rendeznek.

Idősek informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságával kapcsolatosan nem történt felmérés a településen a célkorosztályban, azonban a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény 2018 folyamán az idősök klubja keretén belül házi tanfolyamot tartott okos eszközök (telefon, tablet, laptop...) használatával kapcsolatban. Ennek ismételt igényét az idősök jelezték, mert unokáik, gyermekeik sok esetben távol élnek és szeretnének velük a különböző közösségi oldalakon is kapcsolatot tartani. A közeli tervek között szerepel egy újabb tanfolyam megszervezése.

A generációk közötti programok:

Különböző ünnepségeken, az idősöknek szervezett programokon a bölcsisek, óvodások, iskolások kedveskednek az idősöknek, ezáltal vesznek részt közös kulturális és közösségi programokon.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A nappali ellátás keretein belül az ellátásban részesülők számára szervezünk kulturális programokat, életvitelre vonatkozó tanácsadást, életvezetés segítségét, egészségügyi felvilágosítást, vérnyomás- vércukormérést, kirándulásokat, szabadidős programokat, tisztálkodási lehetőséget biztosítanak és a nehezen mozgó idősök gépkocsival történő klubba -, ill. hazaszállítását. Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Önmaguk ellátására nem képes idősök helyben történő elhelyezésének hiánya	Szakellátás megszervezése
Idősök sérelmére elkövetett bűncselekmények	Bűnmegelőzési előadások, felvilágosítás
Digitális eszközök használatának fejlesztése az idősebb korosztály körében	Idősebb korosztály digitális készségének a fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Etyek Nagyközség Önkormányzata hittel vallja, hogy fogyatékos személyt nem érhet hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet rá nézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fo-

gyatékossága miatt nem lehet korlátozott a közjavakhoz való hozzáférésben. Annak érdekében, hogy e hitvallásának az Önkormányzat érvényt szerezzen, az összes intézmény épületét akadály mentesítette. Az épületekbe való bejutás a kerekesszékekkel közlekedők számára is megoldott, a mozgásukban akadályozottak részére mozgássérült mosdó került kialakításra. A folyosókon való közlekedést vezető vonal segíti.

Az Önkormányzat saját fenntartásában működő Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény ugyancsak teljes körűen akadálymentesített. Az épület lifttel, mozgássérült mosdóval, zuhanyzóval felszerelt. Széles ajtók és küszöbnélküli helyiségek segítik a közlekedést. Az infokommunikációs akadálymentesítés megoldott.

Településünkön a fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek, jellemzően a családjuk gondozásában.

A Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény folyamatosan gyűjti és ingyenes kölcsönzési lehetőséggel biztosítja a rászorulóknak a rendelkezésére álló gyógyászati segédeszközöket (kerekesszékek, szoba wc-k, fürdetést segítő eszközök, botok, mankók... stb.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	40	44	84
2018	37	43	80
2019	32	44	76
2020	31	43	74
2021	31	43	74
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei nagyon csekélyek a településen, védett foglalkoztatásra, közfoglalkoztatásra nincs lehetőség.

A munkavállalást segítő lehetőségek nincsenek.

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre nem derült fény.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Önkormányzat a hátrányos helyzetű, rászoruló lakosok számára biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozása során arra törekedett, hogy a jogosultsági feltételek tekintetében kedvezőbb elbírálásban részesüljenek a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermeket gondozó családok. A Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátási formák a fogyatékkal élő helyi lakosok számára is elérhetőek.

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy számban vannak jelen fogyatékos személyek is, így különösen az alanyi jogon járó közgyógyellátásban, a súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén ápolási díjban részesülők figyelhetők meg. A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatása jogszabályváltozás miatt 2013. január 1. napjától megszűnt. Az elmúlt évek során a fogyatékkal élők parkolási igazolvány igénybevételével kapcsolatos jogszabály is változott, melynek következtében hosszabb ügyintézészt igényel a parkolási igazolványok kiállítása. Ezek a változások tovább rontják a fogyatékkal élők egyébként is nehéz helyzetét, esélyeit.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van az akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A településen a közszolgáltatási és köznevelési intézmények akadálymentesítettek. Míg a középületek megközelítése és használata a mozgásában korlátozott személyek számára megoldott. A parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek lettek kialakítva. A mozgássérültek akadálymentesen megközelíthetik a Postát és az élelmiszerboltot is. A településen található járdák teljes akadálymentesítése még az előttünk álló feladatok közé tartozik. Az alap egészségügyi ellátások teljeskörűen elérhetőek, rehabilitációs ellátás a településen nincs. A rendezvények általában szabadtéri helyszínen zajlanak, de rossz idő esetén, az épületekbe (ahol lebonyolítják) akadálymentesen be lehet jutni.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A biatorbágyi „Fészek” Fogyatékosok Nappali Ellátója foglalkoztató fogyatékkal élő sérült emberek részére biztosít hasznos, értelmes, tevékeny munkát, hogy az Ő életük is minél jobban kiteljesedjen. Itt nemcsak foglalkoztatás, és munka van, hanem a segítő beszélgetéseken keresztül az ünnepeken át tartalmas és minőségi életet kínálnak számukra. Sok és hasznos segítséget nyújtanak a családtagoknak, az elfogadásban, hogy otthonukban családjuk körében teljes értékű életet élhessenek. Mindezen segítséghez a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény a rendelkezésére álló tanyagondnoki busszal minden nap reggel szállítja, és délután hazaszállítja a fogyatékos, sérült személyeket.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincsenek ilyen kezdeményezések tekintettel arra, hogy településünkön a fogyatékossgal élők nem jeleztek őket érintő társadalmi problémákat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megváltozott munkaképességűek kisszámú munkalehetősége	Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Dávid majorban a csatornázás hiánya, emésztők szippantásának elhanyagolása miatti nagy fertőzésveszély, illetve ennek kapcsán a vezetékes ivóvízrendszer veszélyeztetettsége miatt szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése szükséges.	Szennyvízcsatorna hálózat
Dávid majorban élők számára szilárd útburkolat építése a major és a falu között	A külterületen élő lakosság közlekedésének javítása
Kevés a településen a sportolási lehetőség.	Sportolási lehetőségek bővítése
A településen az elavult úthálózatok, járdák felújítása (építése), elektromos rendszer, telekommunikációs rendszer, korszerűsítése, tömegközlekedés fejlesztése.	Infrastruktúra fejlesztése
A jelenlegi egészségház épülete elavult, az energiafogyasztása magas, mivel a falazat és a nyílászárók nem szigetelnek megfelelően, a burkolat megkopott, a világítási rendszer elavult, a rendelők berendezési tárgyai, orvosi eszközök elavultak.	Egészségház
Új általános iskola és tornacsarnok építése, Óvoda épületének felújítása.	Köznevelési intézmények
Egyik templomunk és a kápolna épülete (és környezete) teljes felújításra szorul, a közösség számára egyáltalán nem látogathatóak a leromlott állapotuk miatt. A harmadik templomunk is sokoldalú renoválásra szorul.	Egyházi épületek felújítása

Szolgálati lakások kialakítása a régi egészségház épületében.	Szolgálati lakások
---	--------------------

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása, száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozásoknak, az egyházak képviselőinek, a civil szervezeteknek és a település lakosságának – fiataloknak és időseknek – egyaránt közös érdeke és felelőssége, hogy Etyek a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek. A településen szép számmal működnek civilszervezetek, szerveződések:

- *Etyeki Állatvédő Egyesület*
- *Etyeki Borút Egyesület*
- *Etyeki Hosszúlépés Kulturális Egyesület*
- *Etyeki Horgász Egyesület*
- *Etyeki Németek Egyesülete*
- *Etyeki Sportegyesület*
- *„Etyeki Polgárőrség” Bűnmegelőzési és Vagyonvédelmi Egyesület*
- *Etyeki Műhely Alapítvány*
- *Etyeki Jótündérek Egyesület*
- *Szatyor Egyesület*
- *Kultúrált, Egészséges Etyekért Közalapítvány (KEKA)*
- *Fülemüle Művészetoktatási és Közművelődési Alapítvány*
- *Etyek-Botpuszta Fejlesztésért Egyesület*
- *Etyeki „Családfasor” egyesület*
- *Etyeki Futók Egyesülete*
- *Etyeki Kézműves Önképző Kör Egyesület*
- *Hagyományörző Egyesület*
- *Etyekért Alapítvány*
(„A teljesség igénye nélkül”)

Az Etyeken működő civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Etyek Nagyközség Önkormányzata a civil szervezetek működését pályázati úton támogatja lehetőségéhez mérten. A pályázaton elnyert összegekből a civil szervezetek jelentős része szervez különböző témakörben programokat, pl. napközis tábor, családbarát programok, olyan programok, melyek az egészséges életmódot, a hagyományörzés fontosságát, a generációk közötti megértés elsajátítását segítik. Öröndetes, hogy az egyesületek a közös – kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési – célok érdekében mozgósíthatók. Valamennyien szívesen veszik ki részüket a munkából, legyen szó akár az egyházi, vagy nemzeti ünnepeinkről, a falunapról, valamilyen sporteseményről vagy akár társadalmi munkáról, jótékonysági rendezvényről, megmozdulásról.

Az önkormányzat, a lakosság és a helyi civil szervezetek közötti kapcsolatot egyaránt a kölcsönös partnerség jellemzi.

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az esélyegyenlőségi célcsoportokat felkaroló szervezetekkel való együttműködésre. Valódi élő kapcsolatot tart fent a helyi kisebbségi önkormányzatokkal (ERNÖ és ENNÖ) az óvodával, az iskolával, a védőnővel, a szociális alapfeladatot ellátó intézmény és a könyvtár dolgozóival, továbbá a házi orvosokkal, védőnőkkel.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésében elsősorban a Segítő Kéz Szociális Alapszolgáltató Intézmény működött együtt. A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető, a település honlapján – a www.webetyek.hu oldalon – hozzáférhető, mely alapján az esélyegyenlőséggel kapcsolatos folyamatok és intézkedések megismerhetők és véleményezhetők.

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el. A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegrzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Az ellátatlan munkanélküliek száma magas -Tűzelő hiánya a háztartásokban	-A közfoglalkoztatás hatékonyabb megszervezése -Tűzifa támogatás fenntartása
Gyermekek	-Szükséges a rendszeres pszichológusi tanácsadás lehetőségének biztosítása -Szükséges a kiemelt figyelmet igénylő és a lemorzsolódásra veszélyeztetett, illetve a tehetséges gyermekek támogatása	-Ingyenes gyermekpszichológusi tanácsadás biztosítása. -Felzárkoztató és tehetségondozó program
Idősek	-Önmaguk ellátására nem képes idősök helyben történő elhelyezésének hiánya -Idősök sérelmére elkövetett bűncselekmények -Digitális eszközök használatának fejlesztése az idősebb korosztály körében	-Szakellátás megszervezése -Bűnmegelőzési előadások, felvilágosítás -Idősebb korosztály digitális készségének a fejlesztése
Nők	A nők nehezen találnak munkahelyet, GYES után nehéz a munkába való visszatérés	Munkalehetőségek felkutatása
Fogyatékkal élők	Megváltozott munkaképességűek kisszámú munkalehetősége	Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	-Dávid majorban a csatornázás hiánya -Dávid majorban szilárd útburkolat építése -Kevés a településen a sportolási lehetőség. -A településen az elavult úthálózatok, járdák felújítása (építése), elektromos és telekommunikációs rendszer, korszerűsítése, tömegközlekedés fejlesztése.	-Szennyvízcsatorna hálózat -A külterületen élő lakosság közlekedésének javítása -Sportolási lehetőségek bővítése -nfrastruktúra fejlesztése

	<ul style="list-style-type: none"> -A jelenlegi egészségház épülete elavult -Új általános iskola és tornacsarnok építése, Óvoda épületének felújítása. -Templomaink és a kápolna épülete (és környezete) teljes felújításra szorul -Szolgálati lakások kialakítása a régi egészségház épületében. 	<ul style="list-style-type: none"> -Egészségház -Köznevelési intézmények -Egyházi épületek felújítása -Szolgálati lakások
--	---	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a mélyszegénységben élők a társadalom hasznos tagjaként, emberhez méltó életet tudjanak élni.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlődését, fejlesztését, a szociális hátrány legyőzését, a tradíciók ápolását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaiból adódó különleges szükségleteire, társas kapcsolataik megóvására, az elmagányosodás megelőzésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén enyhíteni a gyermekvállalásból adódó hátrányokat.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők speciális szükségleteire, igényeire, az elfogadás, és befogadás erősítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	Település szintű probléma											
1	Szennyvízcsatorna hálózat	Dávid majorban a csatornázás hiánya, emésztők szippantásának elhanyagolása miatti nagy fertőzésveszély, illetve ennek kapcsán a vezetékcső ivóvízrendszer veszélyeztetettsége miatt szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése szükséges.	Egészségvédelem, környezetvédelem.	Településfejlesztési Konceptió, Szociálpolitikai Konceptió	MNTFS 2030, Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 7. prioritás	Szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése.	Önkormányzat, Polgármesteri Hivatal	2029. 12. 31. (hétfő)	A megépült szennyvízcsatorna, tisztább ivóvíz. Az új vagy korszerűsített lakások kapacitása (személy) (TOP+ RSO5.2. célkitűzés).	Pályázati, pénzügyi erőforrás.	5 év	Nem releváns
2	A külterületen élő lakosság közlekedésének javítása	Dávid majorban a szilárd útburkolat építése a major és a falu között	Napi szintű közlekedés, munkába, óvodába, iskolába és orvoshoz járás megkönnyítése	Településfejlesztési Konceptió, Gazdasági program, Költségvetési koncepció.	MNTFS 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 7. prioritás.	Új úthálózat építése elkészült tervek alapján.	Önkormányzat, Polgármesteri Hivatal	2029. 12. 31. (hétfő)	A megépült szilárdburkolatú út. Átépített vagy korszerűsített köztutak hossza (km) (TOP+ RSO5.2. célkitűzés).	Pályázatok, Önkormányzat pénzügyi forrása	5 év	Nem releváns
3	Sportolási lehetőségek bővítése	Kevés a településen a sportolási lehetőségek	Az egészséges életmód, a mozgás népszerűsítése a gyermekek, fiatalok	Gazdasági program, költségvetési koncepció.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekemnek, fiatalok	A helyi sportolási lehetőségek bővítése: hegyi kerékpár út, mini Kesz park, dirt	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	A mozgásszegény életmódból adódó egészségügyi kockázatok, problémák csökkentése,	Pályázati erőforrás, humán, pénzügyi, technikai erőforrások.	Fenntartható.	Nem releváns.

4	Infrastruktúra fejlesztése	A településen az elavult úthálózatok, járdák felújítása (építés), elektromos rendszer, telekommunikációs rendszer, lehetőségének korszerűsítése, tömegközlekedés fejlesztése.	körében.		MINTFS 2030, Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogvatékos-sági Program (2015-2025), Országos fejlesztési és területfejlesztési koncepció, Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 7. prioritás	Gazdasági program, költségvetési koncepció	A helyi közlekedés (a kisgyermekek, idősek, fogyatékkal élők számára) biztonságossá tétele, munkába jutás lehetőségének korszerűsítése, az otthonukban munkát vállalóknak lehetőséget biztosítani a zavartalan elektromos és telekommunikációs rendszerek működéséhez.	Gazdasági program, költségvetési koncepció	Új egészségháza kialakítása, mely otthont ad a háziorvosok, gyermekorvos, fogorvos védőnők számára és lehetőséget nyújt egyéb egészségügyi szolgáltatások biztosításának	Önkormányzat 2024. 12. 31. (hétfő)	Atfogó út és járdafelújítások, elektromos és telekommunikációs rendszerek korszerűsítése	kiegészítő Nemzeti Stratégia (2007-2032), Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 1. prioritás	rierder pálya, építése, élő fűves futballpálya felújítása, az iskolás korú gyermekeknek „Bringáznai jól! Kerékpárok beszerzése”, kültéri mászófal építése, új tornacsarnok építése.	Önkormányzat 2029. 12. 31. (hétfő)	Atfogó út és járdafelújítások, megfelelő elektromos és telekommunikációs rendszerek. Támogatott célzott kerékpáros/gyalogos infrastruktúra (km) (TOP+ RSOS.2. célkitűzés).	Pályázati, pénzügyi, technikai erőforrások.	Fenntartható	nem releváns
5	Egészségház	A jelenlegi egészségháza épülete elavult, az energiafogyasztása magas, mivel a falazat és a nyílászárók nem szigetelnek megfelelően, a burkolat megalkotott, a világi-ménységének elavult, a rendezési gának, valamint	Korszerű egészségügyi ellátás biztosítása a településen élők számára. Jó minőségű közfalazat és a nyílászárók nem szigetelnek megfelelően, a burkolat megalkotott, a világi-ménységének elavult, a rendezési gának, valamint	Gazdasági program.	MINTFS 2030, Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 3. prioritás	Egészségügyi program.	Gazdasági program.	Új egészségháza kialakítása, mely otthont ad a háziorvosok, gyermekorvos, fogorvos védőnők számára és lehetőséget nyújt egyéb egészségügyi szolgáltatások biztosításának	Önkormányzat 2024. 12. 31. (kedd)	A lakosság egészségügyi állapotának javulása, új egészségháza átadása. Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói (felhasználó/év) (TOP+ SO4.5. célkitűzés)	Pályázati, pénzügyi erőforrás.	Hosszútávú.	Nem releváns					

6	Köznevelési intézmények	tárgyai, orvosi eszközök elavul-tak.	prevenációs funkcióinak fokozása.	Pénzügyi stratégia	Nemzeti ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 1. prioritás, 3. prioritás.	Új iskola, tornacsarnok építése, óvoda épületének teljes körű felújítása (épület szigetelése, teljes tetőrendszer javítása, konyha bővítése, felújítása)	Önkormányzat	2029. 12. 31. (hétfő)	Elkészült, illetve felújított épületek. Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói (felhasználó/év) (TOP+ RSO4.2. célkitűzés).	Pályázati, humán, pénzügyi, technikai erőforrások.	Fenntartható	Nem releváns
7	Egyházi épületek felújítása	Egyik templomunk és a kápolna épülete (és környezete) teljes felújításra szorul, a közösség számára látogathatóak nem egyáltalán nem látogathatóak a történelmi épületek, templomok településünkön, hiszen egy-egy közösség gyülekező helyeként szolgál és rendszeresen használatban van. A vallási közösségek akkor tudnak tovább és hosszán fennmaradni, ha van közösségi terük.	Történelmi egyház épületek, templomok felújítása, infrastruktúra fejlesztése. A lakosság számára látogathatóak a történelmi épületek, templomok településünkön, hiszen egy-egy közösség gyülekező helyeként szolgál és rendszeresen használatban van. A vallási közösségek akkor tudnak tovább és hosszán fennmaradni, ha van közösségi terük.	Településfejlesztési koncepció,	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 11. prioritás.	Az épületek felújítása, infrastruktúra fejlesztése.	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	A felújított épületek. Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma (kulturális és idegenforgalmi helyszínen) (TOP+ RSO 5.2. célkitűzés).	Pályázati erőforrás.	Hosszútávú.	Nem releváns
8	Szolgálati lakások kialakítása	Szolgálati lakások	Szolgálati lakások biztosítása a	Településfejlesztési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Program 2021-2027, 11. prioritás.	A jelenlegi egészségházház épületének felújítása	Polgármester	2029. 12. 31. (hétfő)	Az elkészült lakások használatba	Pénzügyi, technikai erőforrás	Hosszútávú.	nem releváns

2	Felzárkoztató és tehetségápoló program	Szükséges a kiemelt figyelmet igénylő és a lemorzsolódásra veszélyeztetett, illetve a tehetséges gyermekek támogatása.	Az iskolázottság javítása, lemorzsolódás csökkentése, esélybiztosítása a továbbtanulásra, tehetség nyújtása a tehetséges, de szerény körülmények között élő gyermekek és fiatalok számára céljaik eléréséhez ösztöndíjak (AJTP, BURSA.) népszerűsítésével, kiterjesztésével.	Szociálpolitikai koncepció, Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkozási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Anyagi támogatás biztosítása a felzárkoztató programot segítő, illetve a pályázatot elnyert fiatalok részére.	Önkormányzat, Polgármesteri Hivatal, Segítő Kéz Intézmény, Általános Iskola igazgatója	2028. 12. 31. (vasárnap)	Önkormányzat pénzügyi forrása.	5 év	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Munkalehetőségek felkutatása	A nők nehezen találhatnak munkahelyet, GYES után nehéz a munkába való visszatérés	Kevesebb legyen a munkanélküli kisgyermekes nő, helyi gazdasági szervezetek erősítése, új termelési tényezők fejlesztése.	Szociálpolitikai koncepció.	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030), Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 2. prioritás	Megtalálni a kisgyermekes, vagy munkanélküli nők újrafogalkoztatására irányuló megoldásokat, rugalmas munkaidő és home office lehetőségeinek biztosítását.	Polgármester, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Pénzügyi erőforrás biztosításával.	5 év	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Szakellátás megszervezése	Önmaguk ellátására nem képesek idősek helyben történő elhelyezésének hiánya	Időotthon létrehozása, felszerelése a régi iskola helyén.	Szociálpolitikai Koncepció, Helyi Építési Szabályzat, Településfejlesztési Koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), Fejér Vármegye Területfejlesztési Program 2021-2027, 3. prioritás	Pályázati lehetőségek felkutatása és civil erőforrások bevonása helyi civil egyesületek	Önkormányzat, Polgármesteri Hivatal, Segítő Kéz, helyi civil egyesületek	2029. 12. 31. (hétfő)	Civil pénzügyi forrás. Pályázati forrás.	5 év	Nem releváns.
2	Bűnmegelőzési előadások, felvilágosítás	Idősek sérelmére elkövetett bűncselekmények	Áldozatvédelem, megelőzés	Bűnmegelőzési előadások, informatikai eszközök nem	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), eszközök nem	Bűnmegelőzési előadások, informatikai eszközök nem	Segítő Kéz, Rendőrség	2026. 12. 31. (csütörtök)	Bűncselekmények számának csökkentése. Humánfejlesztésekben	2 év	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalatokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekezünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Etyek nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Etyek nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA